

SOKOL AMERICKÝ.

Entered at the Post Office at New York, N. Y., as Second Class Matter.

Ročník XIX.

NEW YORK, 15. PROSINCE 1897.

Číslo 12.

Předplatné pro členy na rok.....50c.
Pro nečleny.....50c.
Do Čech na rok.....1 zl. 50 kr.

ORGÁN NÁR. JED. SOKOLSKÉ.

Pořadatel: Dr. K. Štullik, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill.
Tiskár a výpravčí: F. Lier, 410 East 71st Street,
New York, N. Y.

Listárna redakce. — Příspěvky a dopisy do Sok. Am. musí být v rukou pořadatele do 6. dne měsíce, v němž mají být zveřejněny. Rukopisy uschovávají se na dobu 3 měsíců, pak se zničí.

Listárna výpravčího. — Přestěhování nechť oznámí výpravčímu přesídlivší Sokol sám, možno-li do 3. neb 4. toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy nechť oznamuje tajemník neb účetní výpravčímu pravidelně každý měsíc.

OBSAH.

Naše mládež. — Feuilleton. — Několik časových otázek tělocvičných. — O tělocviku dospělých s hledišť lékařského. — S. Sl. Lípy opravená tělocvična. — Kopaná. — Schůze vzdělávací. — Sokol Americký. — Ze župy Východní. — Ze župy Západní. — Cvičení ze závodů župy Východní. — Dopisy: ze St. Paulu, z Philadelphie, z Morrisanie, ze So. Omahy, z Chicaga a z Clevelandu. — Různá oznámení. — Schůze výk. výb. N. J. S. a účetní zpráva jednatele.

Naše mládež.

Budoucnost sokolských sborů závisí od toho, jak naše mládež zachová se k naší věci. Z dosavadních zkušeností sotva as bude v mládeži lepší naše budoucnost, neboť nejvíce celkem potřebného zájmu, aby vyplniti mohla v řadách našich mezery, jež stávají se stále patrnějšími.

Dnes, kdy mnohé sbory domohly se vlastních tělocvičen, z nichž mnohé postaveny byly nákladem velmi značným, marně v nich ohlížíme se po mladších, pilných pracovnících, kteří by nastoupili místo těch, kteří dříve pilně se tužovali. A při ostatních pracech a podnicích sborů sokolských není o nic lépe.

Očekávali jsme s jistotou, že lid náš poznáv, kam směřují snahy sokolské, oblíbí si práci sokolskou i že nebude mezi námi jediného uvědomělého krajana, jenž by nevěnoval Sokolství náležitě pozornosti.

Předpokládali jsme, že třeba jen dostatečného času, abychom přesvědčili lid náš o prospěšnosti věci naší, i doufali jsme v brzké všeobecné rozšíření ideí sokolské.

Na místě toho nejsme dnes o mnoho dále, než byli jsme před 20 lety.

Jest pravdou sice, že sokolských sborů po Spojených Státech přibývá i že počtem rosteme, však působení naše nedosáhlo toho rozměru, jehož mu třeba, aby objevily se blahodárné účinky sokolské činnosti ve všem našem lidu. Kdykoli přemýšlíme o tom, jak hlavně naše mládež vyrůstá nevychovaná a nešlechtěná, tu vždy s obavou poblížíme do budoucna.

Hlavně ve větších městech, kde krajani naši usídlení jsou největším počtem a kde jsou střediska sokolské čin-

nosti, není mládež naše takovou, abychom mohli na ni spoléhati, že bude po příkladu našem dále pracovati.

Hrozíme se často té pokleslosti mravní naší mládeže.

Vyrůstá jako strom nepěstovaný, se všemi výhonky nevázanosti a lehkomyšlnosti, jež mravní jádro musí v ní zdusiti.

Poznává se všeobecně, že mládeži americké vůbec nedostává se vychování, jakého třeba i ve státu, v němž rovnost občanská má panovati. Poznává se, že mládež americká příliš ponechána jest sama sobě tam, kde třeba jí aby byla vedena, kde třeba jí rádců a vychovatelů.

Naši krajané až příliš se poameričili, pokud se týče poměrů mezi rodiči a dětmi.

Dětem ponechávána svobodná vůle a to v době, kdy dozor u rodičů jest jí právě tolik a snad ještě více třeba, než ve věku dětském.

Následky toho jsou až příliš zřejmy.

Dospívající mládež na místě aby zabývala se věcmi, jež by ji sušlečtily, vrhá se do náruče daremnosti a škodlivosti, které připravují její záhubu.

Jak žalostné jest, kdy vidíme hochy sotva dospívající, scházeti se četně večer po různých děrách, basementech, kde holdují pití, hraní karet a jiným snad ještě horším věcem.

Jak smutný to zjev, viděti dívky sotva dvanácti neb třináctileté, blouditi dlouho večer po ulicích a uličkách v průvodu stejně nedospělých kloučků.

A takové mládeže máme žel značné procento.

Poněkud starší hoši a dívky nestarají se o nic tak pečlivě než o tanec. Pro ten žijí.

Promárniti tancem noc ze soboty na neděli, nedělní odpůldne a noc z neděle na pondělí, jest jim nevyhnutelnou potřebou, hotovým zvykem.

Ubíjí se při tom tělesně, zabíjí se mravně a otupují duševně. Nemají smyslu pro nic ušlechtilého, pro nic vznešeného.

Co možno očekávati od takové mládeže?

Porozumí ona našemu učení, které nabádá ku střídmosti, zdrženlivosti a mravní čistotě?

Užívati života plným douškem, žiti rychle, to jest heslem naší mládeže, jež ani na okamžik se nezastaví aby přemýšlela, co přijde, jak bude?

A starí cítí svoji bezmocnost, pozdě poznávajice, že příliš záhy sprostili se starosti o své dítky.

Abychom tak chtěli porovnávat, co mládeže jest činno sokolsky, a co je té, která žene se jen za požitky, jež chce se baviti, a jen baviti za každou cenu.

Jděte do tělocvičen a počítejte tam tu naši mládež, a pak vyjděte si do tančiren.

Kolikráte již naříkali jsme na krušné poměry výdělkové i na to, jak špatný vliv mají na činnost naši.

V tanečních zábavách účinků zlých časů nepostřehnete.

Na tanec musí se peněz dostat, kdyby snad i chleba nebylo.

Jest známou věcí, že mládež naše není většinou mládeží českou, neboť česká mluva jest jí cizí. Mnohý syn a mnohá dcera českých rodičů, kteří anglicky neumí, sotva se s nimi česky domluví.

A takových jest mnoho, velmi mnoho.

Jaké jsou tu vyhlídky naše do budoucnosti, když vzpomeneme, jaká to mládež nám odrůstá.

A kde jest vina toho zla?

Můžeme snad vinu svalovati na bedra mládeže?

Nikoli.

Vinni toho jsou staří, rodiče, kteří o děti své nepečovali, aby dali jim řádného vychování.

Máme žel i mezi Sokoly takových příkladů.

Otec dobrý Čech, dobrý Sokol, matka také upřímná Češka, ale děti odcizené naší věci.

Koho mohou vinit, že děti jejich dospěvše, nejsou více Čechy?

Ti, co dbali náležitě o své děti, kteří snažili se jim dáti náležitého vychování, mohou těšiti se z toho, jak tyto pokračují v práci, již rodičové s láskou se věnovali.

Škoda, že těchto posledních jest málo, tak málo, že i té mládeže naší, z které můžeme se těšiti a jež jest nám zárukou do budoucna, jest počet nevalný, tak malý, že v budoucnu těžko jí bude přivéstí věc sokolskou k lepšímu rozkvětu.

FEUILLETON.

V Chicagu, 2. listopadu 1897.

Milý bratře!

Že jsme měli v Chicagu župní závody, o tom jsi bezpochyby četl, i o tom jak dopadly.

Je mně z těch závodů trochu stydno, neboť podílelo se v nich o 32 borců méně, než na prvých závodech župy Chicagské, však nechci příčinu úpadku toho svalovati na netečnost, jak šmahem se děje.

Příčina jest tu jiná.

Její následkem teprve jest zdánlivá netečnost.

Představ si jen, bratře, mnohé z našich pilnějších Sokolů, že po mnoho měsíců a třeba po celý rok i déle byli na zahálce, že nevydělali ani centu pro sebe a své rodiny. A nedávno práce se trochu hnula; u nás, v Chicagu, zvláště krejčovina.

Možno tu očekávati od Sokola, krejčovinou se vyživujícího, že otočí se večer zády k práci, když ji dostal konečně, a že půjde cvičiti a připravovati se na závody?

Nikoli.

Takový vrhne se na práci, jako vlk dlouho hladovící na kořist, i pracuje do úpadu dnem i nocí, jen aby něco peněz vydělal a si z dluha aspoň poněkud pomohl.

A ty, milý bratře, který odsuzuješ mnohé pro netečnost k Sokolství, také bys právě tak jednal.

Jen tě nechati půl roku neb rok na zahálce, nechati tě zápasiti s nedostatkem, jistě by tě přešly špásy!

Několik časových otázek tělocvičných.

Od Dra. med. F. A. Schmidta v Bonnu.

I. Cvičení plic a cvičení na bradlech.

Mezi borci panuje přese všechno, co bylo v posledních letech zjištěno a uveřejněno, mnohdy ještě předstudek, jako by cvičení na náradí, najmě však cvičení na bradlech, sílilo „prsa“ t. j. plice a dech. — Přihlédněmež k této věci jednou poněkud blíže.

1. Cvičení plic. Naše plice leží v pohyblivém hrudním koši. Ten tvořen je žebry, která vycházejíce v zadu od páteře jdou zakřivenou dráhou ke kosti hrudní a upevňují se tu prostřednictvím chrupavek. Pouze dvě nejdolejší menší žebra činí výjimku a zakončují volně. Všechny prostory mezižebří jsou vyplněny svaly, jež jsou složeny z krátkých vláken a probíhají ve dvou tenkých vrstvách od každého hořejšího žebra k nejbližšímu žebro dolejšímu. Dno hrudní dutiny, na němž spočívají plice svými dolejšími částmi, tvoří taktéž svalová blána, klenutá bránice. Naše plice jsou tudíž úplně obklopeny svalovitým vakem ze svalů mezižebří a bránice. Do vnější stěny tohoto svalového vaku jsou žebra jaksí vložena a dodávají celku nejenom pevnosti, nýbrž způsobují také, že stah mezižebří svalů rozšiřuje zdviháním žeber postranní stěny hrudníku ve směru z předu do zadu jakož i stranou, kdežto stah bránice oplošťuje jeho klenbu a tím zvětšuje hrudní prostor ve směru s hlavy dolů: je v vdech u. Toto rozepjetí hrudního prostoru, jemuž následují plice tlakem vzduchu, nastává tedy při vdechu, kdežto když tento tah svalů ustane, prostor hrudní, před tím rozšířený, a tím i plice

A jak jest, bratře, s našimi krejčími, tak jest i s jinými dělníky.

Namítneš, že měli by přece za každých okolností svého zdraví dbáti, i že neměli by se náhlou, přílišnou prací vysilovati, že měli by, když práci dostanou, pracovati jen nejvíce 8 hodin denně, a pak by jim zbylo času do cvičení.

Ano, milý bratře, tobě se to krásně řekne, ale nešťastný ten, který by se dle tvých slov spravoval.

Ten mohl by se připravit, že zajde hladem, neboť by mu místa mezi pracujícími nebylo popráno.

Jsou to poměry žalostné a stále se zhoršují.

A každý z nás co jednotlivec jest úplně bezmocným a musí se nechat jařmit a týrat a vyssávat.

Tyto bídné poměry zabíjí vše, i naši sokolskou činnost.

Nejsme již více lidmi svobodnými, nejsme lidmi, kteří mohli by se dobře o své tělesné a duševní povznesení starati, nýbrž jsme jen nešťastnou obětí mocnějších, kteří si s námi zahrávají, jako kočka s polapenou myší, nechávající nás jen potud dýchat, pokud jim to jde k duhu a pokud je trápení naše baví.

Jsmo otroky, milý bratře!

Ano, ničím jiným nejsme, než otroky!

A otrokům těžko pěstovati myšlenku sokolskou jak by si přáli, jak by chtěli, a jak by také činili, kdyby otrocká pouta je netížila.

opětne samy o sobě splasknou: je v výdechu. Řádný chod našeho dýchání záleží obyčejně na řádném vypěstění a řádné činnosti vlastních svalů dýchacích. Silení a cvičení jich v přirozené jejich stejnoměrné činnosti jest hlavní úloha řádného a úspěšného cvičení plic.

Leč vlastní tyto svaly dýchací, svaly mezižební a bránici, nelze uváděti v činnost a cvičiti bez prostředně nějakými cviky na nářadí, ani prostnými. Jest to prostě nemožno. Je jenom málo cest k cvičení bránice a mezižebních svalů a tím k cvičení činnosti dýchací a plic.

Jedna cesta jest přímá a záleží v tom, že se vlastní vůlí uvádějí ve zvýšenou činnost dýchací svaly, jež obyčejně pracují mimovolně ve stejnoměrném chodu, na př. řadou hlubokých dechů, prudkým dechem a výdechem, zadržéním dechu, stížením dýchání (foukáním, křikem, zpěvem, dýcháním skrze úzkou rouru atd.), tak že jest svalům dýchacím třeba úsilněji pracovati k přemožení těchto překážek. Tento způsob činného cvičení dechu je v celku namáhavý, snadno unavuje a není nijak tuze působivý. Jenom ve zvláštních případech jest toto přímé cvičení dechu význačnější užitečností; působí na př. léčivě u koktavých k nápravě správných vztahů mezi chodem dechu a tvorbou zvuku; méně však lze ho užiti pro souměrnou výchovu tělesnou mládeže. Pokusy, provozovati taková cvičení dechu ve škole, ve zkaženém vzduchu školní světnice, nebyly na štěstí následovány.

Druhý způsob cvičení dechu záleží ve spojení dechů a výdechů, z vlastní vůle konaných se současnými pohyby, které vdech

či výdech ulehčují — nebo také naopak stěžují. Na př. vzpažení se záklonem rozšiřuje hořejší krajinu hrudníku tahem svalů, jež jsou rozepjaty mezi záloktím a přední stěnou hrudního koše; hluboký předklon s připažením anebo dokonce s přitisknutím sepjatých rukou na břicho zužuje hrudní prostor. Jest mnoho pohybů trupu a paží, jež rozšiřují neb zužují tímto způsobem buď celý hrudník, anebo jednu stranu jeho (pravé nebo levé plice). Jsou-li takové pohyby stejnoměrně spojovány s úmyslným vdechem a výdechem, ulehčuje se dýchání a zvětšuje se jeho objemnost; plice se při vdechu silně rozepnou a naplní se takto čerstvým vzduchem, při výdechu pak se značněji vyprázdňují. Takové zvětšení objemu dechového jest důležité zejména v léčebném tělocviku při slabých anebo nemocných plicích, při srostěninách pohrudnice a pod. Dr. Hughes v Sodenu výborně spracoval tento způsob cvičení dechu ve spojení s prostnými. — Pro vychovatelský tělocvik ve škole a v lidu jsou taková cvičení sotva nějakého významu.

Tu jest nejdůležitější třetí způsob cvičení dechu přímou cestou: mimovolné podněcování k nejhlubšímu dýchání cviky rychlosti. Žádným jiným způsobem, ani svévolným hlubokým dýcháním, ani stejnoměrným spojováním dýchání s pohyby, jež hrudní prostor rozšiřují nebo zužují, nemůže býti ani přibližně v takovém objemu a po tak dlouhou dobu zvyšována činnost dýchací a objem dechu ve všech směrech tak zvětšován, jako se to děje přímo a bez přičinění rychlými pohyby, jako rychlou chůzí, stoupáním na schody nebo na vrchy, během, veslováním a pod. Najmě b ě h jest pro cvičící mládež vlastní a nenahraditelné cvičení k silnému výcviku a vývoji plic. Že bez takového

Můj sbor mohl vypraviti na závody župní dobře dvě čety do nižšího oddělení a jednu do vyššího. Ty snadno byli bychom postavili před dvěma měsíci, kdy práce bylo málo.

Byli jsme však rádi, když jsme k závodům stloukli četu.

Pověděl jsem ti již trochu proč. Uvedu ti jen ještě jednotlivé případy.

Sokol M., jehož dobře znáš, byl bez práce přes rok. Když opět dostal práci, oženil se s dívkou, s kterou měl známost as 7 roků. Chodil do cvičení pilně po celý čas nuceně zahálky, i když se oženil. Však tu chtěl jeho zaměstnavatel, aby pracoval přes čas.

Měl neposlechnouti a vydati se v bídu?

Co bys bratře byl udělal na jeho místě?

Pracoval bys přes čas, a nechal bys cvičení cvičením a závody závody?

Jiný Sokol, bratr V., po leta byl nejpilnějším cvičencem našeho sboru. Dělával těžkou práci, ženat byl, však cvičení nevynechal jediného. Často jsem ohmatával jeho ruce, těžkou prací zmozolovatělé a sedřené, a v duchu jsem jej kolikráte litoval, že tak těžce musí sobě dobývati chleba.

Před několika měsíci i tu bídnou práci co měl, ztratil.

Po nějakém čase dostal práci v dřevní ohradě. Pracuje tam, přišel ještě as dvakráte do cvičení a vypra-

voval, jaká tam nelidská drina. Pak již do cvičení nepřišel, neboť přijde každého večera domů tak sedřen, že sotva sebou může hnout.

Šel ty bys, bratře, na jeho místě do cvičení, či bys raději si odpočinul?

A opět jiný příklad.

Sokola V. máme všichni rádi, neboť jest mladý, hodný hoch, a cvičení vždy pilně si hleděl, i tehdy, když přes rok byl bez práce. Těšil se velmi, že půjde na závody, neboť cvičí velmi pěkně a nikdy ještě nezavodil. Pracuje v posledních měsících u zaměstnavatele, jenž ho zároveň stravuje a bytuje. Musí pracovati i v neděli dopoledne. Doufal, že o závodech postaví za sebe jiného dělníka, i že zaměstnavatel jeho nebude proti tomu.

Ale vše dopadlo jinak. Sokol V. se na závody nedostal; a kdyby byl chtěl závodit, byl by dnes bez práce.

Mám ti, milý bratře, uvést ještě několik příkladů?

Myslím, že postačí ony, jež jsem ti udal, abys poznal, že není to vždy netečnost, která zavinuje slabé účastenství ve cvičení a že nebyla to netečnost, jež zavinila tak slabou účast o chicagských závodech.

Jsmo otroci, milý bratře, a co otroci nejsme pány svých činů.

Tak daleko to došlo ve svobodné Americe.

Ale jsme tím přece jenom také sami vinni.

Viš, jaká jest zkaženost všeobecná v této veliké republice.

cvičení nelze mluvit o „souměrném“ výcviku tělesném, a že cvičení prostných, pořadových a cvičení na nářadí bez cvičení a provozování běhu jest docela nedostatečné k všestrannému výcviku těla, nepotřebuje více žádného důkazu.

V čem tedy právě záleží účinek hbitých cvičení na činnost plic? Záleží v tom, že neustálá činnost srdce i plic stoupá a klesá s její potřebou. Nejmeně jest jí potřeba při tělesném klidu, při tělesné práci potřeba její roste, a to různě dle množství práce. Ale my nevykonáme žádným způsobem větší práce tělesné, jako cviky rychlosti. Že jest zde práce tak veliká a že ji nelze vůbec ani porovnávat s úsilnými cviky na nářadí, toho si jenom proto dobře neuvědomujeme, poněvadž jest tato práce rozdělena. Co jest dvojí či trojí vzepření činky 100liberní do výše 2 m proti vynešení tělesné váhy — 150 liber průměrně — na vrch několik set metrů vysoký, nebo při běhu proti letu tělesné váhy přes dráhu 200 m za 25 vteřin, přes dráhu 6000 m za 20 minut atd.?

Stojí-li na př. 12 mladíků u příkrých schodů, a jeden z nich vleče namáhavě na schody balík 120 liber těžký, kdežto ostatní stojí dole s rukama v kapsách, jest ten jeden, když se šťastně dovlékl až nahoru, úplně ztrmácen a více už nemůže. Ale rozdělíš-li břemeno tak, že každý ze dvanácti nese nahoru jen 10 liber, vyskáče celá společnost vesele nahoru a provede věc tolikrát, kolikrát ještě chceš. Tímto způsobem donesou se na půdu hravě obrovská břemena.

Právě tak tomu jest i se cviky rychlosti. A právě proto, že jimi hravě lze provést tak nadobyčejné množství práce a proto, že toto množství práce způsobuje

Viš také, jak lid smýšlí v té hrozné zkaženosti.

Ten největší zloděj a darebák jest mu veleduchem, vynikajícím průmyslníkem neb obchodníkem — dle úsudku slepého lidu.

Jeho mamonu, který drzeji než lupič z lidu vykoristil, klaní se skorem každý — a velebí ho do nebes, jestli malý drobet z ukořistěného lupu mezi lid vhodí.—

V sokolských spolcích bylo do nedávna trochu více dbáno poctivosti, neúhonnosti a zachovalosti občanské.

Pamatuješ se, milý bratře, jaký spor byl před lety vyvolán k vůli tomu, že jistý sbor přijal za člena občana pochybného charakteru.

Tehdy byl každý hrd na to, byl-li Sokolem, neboť nepřijímal se do sboru každý jako teď, a nebyl tam také nikdo vtahován.

Teď nečiní se rozdílu. Sokolem může se stát každý.

Není tomu dávno, co jistá osoba u nás byla pranýřována veřejným míněním pro zrádu spáchanou na zájmech lidu, jež místo aby byla proti lupičství bránila, dala se hanebně podplatit.

Každý občan měl by se osoby takové, jako ošklivého plazu štítit!

A hle, osoba ona bude přijímána za člena do jednoho z našich sborů.

To jsme to daleko dopracovali!

též tak nadobyčejně veliké výměny látek, k nimž jest zapotřebí přijati daleko větší množství kyslíku (vdechy) a vydati daleko větší množství kysličníku uhličitého (výdechy), a k nimž také jest zapotřebí mnohonásobného urychlení oběhu krve tělem (prací srdeční), právě proto jest při takových pohybech podnícení k činnosti plic a tudíž cvičení plic tak nepoměrně působivé.

2. P ů s o b n o s t c v i č e n í n a b r a d l e c h . Ale i ke každému cviku na nářadí a ke každému úsilnému cvičení, na př. s břemeny, jest také povždy zapotřebí jistého množství práce, jež rovněž způsobuje na několik vteřin a i minut zvýšení práce srdce i plic, kteréž však brzy opět klesá na obvyklou míru. Tím i tu poskytuje se jistý stupeň cvičení plic, byť i nepatrný. Leč přichází v úvahu jiná věc.

Zřeli jsme svrchu, že naše plice jsou obklopeny tenkým vakem svalovým, který obyčejně samotný slouží k tomu, aby udržoval činnost dýchačí. Ale nad touto vrstvou svalovou jest nestejně silná vrstva svalů, které se táhnou od pevného hrudníku, t. j. od žeber, od hrudní kosti, od krční, hrudní a bederní páteře k lopatkám a záloktí. Tyto svaly pohybují obyčejně paží, rameny, trupem a hlavou. Jinak také mohou působiti na své úpony na hrudníku a rozšiřovati jej při upevnění paží a ramen a při upevnění páteře. To jest tedy, ony se mohou příležitostně stát také svaly dýchačími. Věc nastává tehdy, když dýchání vzroste na nejvyšší stupeň, tak že k tomuto zvýšenému množství práce nepostačuje již vlastní svalstvo dýchačí, svaly mezižební a bránice. Tu přicházejí v součinnost tyto p o m o c n é s v a l y d ý c h a c í , na př. svaly prsní, veliké svaly pilovité, zdvihači žeber, a jak se všechny jmenují. Ale

Na jedné straně cítíme, jakými jsme otroky, a na druhé, abychom zlo ještě zveličili, rozmnožujeme řady své lidmi, kteří patří za mříže kriminálu.

Obávám se, milý bratře, že věc naše musí nevyhnutelně klesati pro všeobecnou zkaženost a znemravnělost.

Co může také v dnešní úplně zkažené společnosti zůstat neporušeno?

Kdybychom dovedli se aspoň porušenosti a zkaženosti brániti!

Ale my toho nedovedeme!

Naopak, my se přičiňujeme, abychom klesali, a to rychle.

Stydím se, milý bratře, stydím se často za to, co tu a tam provádíme.

Však co vše to jest platno.

Jak víš, lid nikdy své přátele nepozná a vždy spíše podporuje zlo, než dobro.

A tak je to i s námi.

Snad bychom mohli tu i tam něco ještě dokázati. Ale jest to v našich sborech, v mnohých aspoň, jako v americké politice. Ti, kteří by k nápravě a očistě mohli se zdarem pracovati, nedostanou podpory.

Jsou to smutné, velmi smutné poměry!

Bude kdy lépe?

Sotva.

Sotva, milý bratře!

stále ještě se činí osudná chyba, že se hledí na tuto pomocnou činnost, úplně jenom příležitostnou, jako na činnost hlavní a že se tělocvičný výcvik a sesílení těchto svalů zaměřuje s daleko důležitějším cvičením vlastních svalů dýchacích.

Nikoliv! Athlétský výcvik svalů kol prsou a zad, nahromadění veliké vrstvy svalu prsního, jakož i velikých spoust svalových kolem lopatky, tak že se záda vyklenou k hrbu bradlovým zvanému, nemá docela nic činiti s vlastním, zdravým cvičením plic. Jsou lidé s nádherným svalstvem na prsou, plecích a záloktí, kteří však mají docela chudou schopnost k dýchání a slabé srdce rychle umdlévající, tak že jsou při každé námaze hned bez dechu. Několikrát již podal jsem přesvědčující důkazy o tom, jak bezcenné jsou pro skutečné zdravé cvičení mládeže a lidu athlétské cviky jednostranné nebo převážně pěstované.

Ony svaly jsou tedy teprve v poslední řadě svaly dýchacími, jenom v řídkých výjimkách, obyčejně slouží k svalovým výkonům paží a plecí a mají pro svůj počátek na hrudníku tu vlastnost, že největší použití jejich síly, k čemuž je zapotřebí upevnění jich úponů na hrudníku, nejenom dýchání nepodporuje, nýbrž naopak porušuje pravidelnost dechu a může míti vzrušením námahy nebo tlaku i povážlivé účinky na plíce a srdce.

Z toho již jde, že cvičení na bradlech sílí sice jistý počet svalů, jež jsou uloženy kol hrudníku, plecí, paží i zad, ale že nejsou nijak vhodna pro cvičení činnosti dýchací. Jakkoliv jsou cvičení na bradlech beze vší pochyby velice cenná pro výcvik obratnosti a síly, mravních účinků jako odvahy, sebedůvěry atd. ani nepřipomínají: naše plíce se na bradlech ani necvičí, ani nesílí.

Ve známé své řeči „O cvičení“ jistil Du Bois-Reymond, že je nemožno nějaký cvik na bradlech mechanicky rozčleniti a získati si jasnou představu o dějích v kloubech a svalech, jež jsou při tom súčasťnými. Uspokojivé vědecké nahlédnutí do zákonů i nejjednodušších pohybů jest často skutečně jen zbožné přání. Není ovšem nemožno, že takový názor bude lze někdy získati. Způsoby pátrání se stále zdokonalují. Tak nález mžikového fotografování v posledním desetiletí rozšířil ne nepatrně naše názory v oboru nauky o pohybu.

Tělocvičná nauka o pohybu vězí neustále v dětských střevících a dovoluje nám často říci nejvýše, které skupiny svalové jsou toho či onoho způsobu cvičení převážně účastny.

Pokud se týče zvláště cvičení na bradlech, poskytuje již mechanika jednoduchého vzporu nebo kliku s dostatek obtíží. Při vzporu, základním východním cviku přemnohých cvičení na bradlech, opírá se tělo o dva pevné body opěrné, o žerdě bradel, pažema napjatými, rovnoběžnými v šířce ramen. Celá tíže tělesná spočívá tu na obou hlaviciích ramenních v kloubu ramenním prostřednictvím věnce plecího a — poněvadž je věnec plecí pohyblivý a v zadu mezi lopatkami otevřený — svalů, které upevňují věnec plecí na trupu. Tento způsob zatížení působí tak, že se zvedá hořejší vnější úhel lopatky; při tom však zapadá truh na lopatce

a klíční kosti tím způsobem, že se lopatka vzdaluje svým dolním úhlem od páteře za zvedání hořejšího vnějšího a klesání hořejšího vnitřního úhlu. Aby se tomu zabránilo, třeba, aby se mocně stáhly svaly, které odpoukají tomuto otočení lopatky, a to dolejší a střední část svalu lichoběžníkového, zejména však svaly kosočtverčné, pod ním ležící, a malý zdvihač lopatky; napomocně působí nejširší sval zádový, který působí na lopatky tím, že přitahuje paži mocně ku postranní stěně hrudní a mimo to svými hořejšími vlákny přitlačuje k žebrům dolejší úhel lopatky. Jsou to tudíž tyto svaly zádové, které úsilovným svým stahem udržují při vzporu zpřímá rovné držení a zabraňují klesnutí hlavy mezi lopatky. Jenom nevyčvičení a slabí, u nichž tyto svaly nemohou udržeti rovnováhu tahu tělesné tíže, klesají při vzporu: hlava jde mezi lopatky, ramena do předu a prsa jsou vtlačena. Kde jsou svaly ještě takto slabé, působí všechny cviky v podporu na bradlech spíše škodlivě než užitečně.

Je to tedy skupina svalů zádových, která jest při vzporu na bradlech převážně obtížena a která se při vytrvalém cvičení příslušně sílí. Při rádném cvičení na bradlech lze začasť pozorovati velmi silný rozvoj této svalové vrstvy mezi lopatkami.

Co se týče paží, jsou udržovány v náponu trojhlavým napínačem paže. Není k tomu třeba značné námahy, poněvadž kosti ramenní leží na sobě ve směru kolmém. Jinak je tomu, když komiháním ve vzporu kolem osy ramenní tato kolmá poloha ramenních kostí nad sebou trpí neustále malými posunutími: tu jest práce svalu k udržení rovnováhy namáhavější. Při cvičení s obnaženými pažema lze potom zřejmě pozorovati, jak silně vynikají břiška tohoto svalu na zadní straně záloktí.

Namáhavěji než při klidném vzporu pracovati jest trojhlavému napínači paže při kliku, zejména tehdy, není-li klik hluboký a je-li úhel ohnutých paží v kloubu loketním tupý. Ale jakmile se spustíme v hluboký klik, tak že úhel v kloubu loketním je ostrý, opře se hlavice kosti ramenní o nadpažní výčnělek kosti ramenní, korunovitý pak výčnělek kosti loketní o přední jámu kosti ramenní a naleznou tu pevný odpor. Tím, že kosti ramenní získají takto pevné body opěrné, odlehčí se napínači. Zkušený borec ví, že hluboký klik méně namáhá paže, než klik poloviční.

Toto držení paží v zadu a tah tíže trupu dolů a do předu působuje, že lopatky usilují odloučiti se od hrudního koše. Nutno, aby se mocně stáhla celá řada zádových svalů, aby lopatky zůstaly přitlačeny ke koši hrudnímu.

Především však je to veliký sval prsní, který jest při kliku silně súčasťný. Nucené držení paží v zadu táhne nejenom za vazy kloubu ramenního, nýbrž pošinuje daleko na zad i úpon velikého svalu prsního na záloktí. Tím trpí vlákna tohoto svalu mocným, ba i bolestným napjetím. Tah jeho vláken anebo aspoň dolejší část svalu obepíná hrud jako tuhý řemen přes hrudní koš se táhnoucí. Tím jsou žebra se strany tlačena; dechu se zřejmě překází. Při komihání v kliku se tento tlak na hrudní koš při předkmihu ještě sesiluje, kdežto

při záměru se svalu uvolňuje a hrudník se provětrává.

Toto silné napínání velkého svalu prsního neobvykle jej sílí, je-li jinak správná theorie, nově ruským učencem Alexiem Horvathem učiněná, k čemuž doleji krátce se vrátím. Na všechny způsob jest jisto, že tento sval nabývá při cvičení na bradlech často skvostného rozvoje, ačkoliv vlastní jeho práce při cvičení na bradlech není nijak tak namáhavá jako práce trojhlavého napínače a několika svalů zádových.

Jest mně nyní k tomu poukázati, které okresy svalové jsou při cvičení na bradlech nejvíce súčasné, alespoň při východných polohách, vzporu a kliku. Jsou to sice především svaly napřed i v zadu kol hrudníku uložené, ale žádné svaly při dýchání činné, ježto některé z nich mohou přispěti k rozšíření hrudníku jen ve stavech výjimečných, při úsilovném dýchání. Naproti tomu porušuje se při cvičení na bradlech, ovšem úplně pomíjejicně, pravidelný sled dechu, a při zjevu námahy nebo tlaku, který doprovází četná cvičení na bradlech, přivádí se vzduch v plicích pod příliš vysoký tlak, který, účinkuje-li velmi často, může způsobiti i rozedmu a rozšíření plic anebo může jí připravit alespoň příhodnou půdu.

Proto nepřispívá cvičení na bradlech nijak k vypěstění a sesílení ústrojů dýchacích.

(Pokračování)

O tělocviku dospělých s hlediště lékařského.

(L'exercice chez les adultes.)

Napsal Dr. Fernand Lagrange, laurent akademie věd a mediciny, lékař porodní ve Vichy.

(Přeložil Dr. Hovorka.)

(Pokračování.)

U člověka s „pravou rovnováhou“ mozek udržuje stejnoměrnost mezi pocíťovanými dojmy a jich projevy, jak vnitřními, tak zevními. Mozek, nástroj vůle, zmírňuje a potlačuje automatické pohyby, jimiž se prozrazují tělesné nebo duševní pocity bolesti. Podstaty síly, jež se zove „vůle“, sice neznáme, ale víme, že se nemůže projevovati, leč prostřednictvím mozku; že zaniká s mozkem a sleduje ve svých proměnách síly nebo slabosti všechny jeho výživné změny, že se zmenšuje, porušen-li mozek anebo prostě oslaben, a že její mohutnost vzrůstá, je-li mozková hmota v nejlepších ústrojných podmínkách své výkonnosti.

I u neenergičtějšího člověka slábne vůle vlivem všech příčin, které mohou stěžovati výživu mozku, zmenšiti množství krve, jehož dostává se mu pravidelně. Mozková nedokrevnost, prosté vysílení, dočasná újma pokrmů mohou z člověka energického učiniti bytost bez vůle. Kdo toho nepozoroval sám na sobě? Kdo nezná též, jakého prospěchu lze dosíci z přechodného stavu tělesné slabosti, která zmenšila činnost jak mozku, tak i všech ústrojů při ovládnání vůle?

Je-li mozek pánem veškeré energie vůle, tu dělá jaksi hranici mezi pocíťným dojmem a ústroji, v nichž by měl tento dojem působit. Mozek zavírá trať, po které by se mělo ubírat podráždění citných čivů, aby pohnulo svalstvem anebo zrušilo nějaký tělesný výkon.

Výkonné energii vůle třeba přiknouti to, že tělesná bolest nevyvozuje nijakého vzrušení v obličejových svalech srdnatého člověka, který „se ovládá“. Nezakročuje-li vůle ve zjevech sledujících po tělesném anebo duševním dojmu, vyplývají z toho výkony zcela automatické zvané „zvraty“. Rychlé a nepromyšlené odtážení ruky při spálení nebo bodnutí jest zvrtný výkon. Též slzy jsou výsledkem zvratů při duševní bolesti, prudké pohyby při hněvu. Rovněž tak některé poruchy srdce, žaludku a střev jsou zvraty rozmanitých duševních anebo tělesných dojmů.

Mozek, jenž jest nástrojem vůle, zmírňuje, ba i potlačuje zvrtné pohyby, a u nervosních lidí všechny zvrtné pohyby se stupňují, poněvadž u nich energie mozku jest zmenšena. Jest tu nedostatek rovnováhy mezi pocíťovanými dojmy a silou, jakou mozek má míti, aby se jim mohl náležitě opřít. U člověka s dobrou rovnováhou, t. j. nadaného dostatečnou mozkovou energií, narážejí dojmy, můžeme-li se tak vyjádřiti, na ohradu, která jim zavírá cestu a odvrací je, aby nemohly účinkovati na vzdálená ústrojí.

U nervosního člověka mozkové buňky nemohou vyvinouti dostatečnou energii, která by zadržela návaly dojmů; ony nejsou s to, aby odolaly podráždění, které pak se šíří až do nejvzdálenějších končin těla.

II.

Abychom si vyložili blahodárné účinky cvičení u nervosního člověka, nutno především pochopiti fyziologickou důležitost toho, že jich mozkovým buňkám chybí odpor, že se jim nedostává reakce.

Reakce v mechanice znamená potyk zevnější síly, která na nějaké těleso účinkuje, se silou tomuto tělesu vlastní. Stisknete-li ocelové péro, tu odporuje síle vaší ruky silou, která je mu vlastní, ale kterou váš stisk přivedl v činnost, t. j. pružnost. A tak by to měl dělat i mozek vzhledem k dojmu, jenž naň působí. Ale u nervosního člověka dojemem nevzniká rozvoj energie, kterou mozkové buňky uvykly proti zevnějšímu reagovati: vůle nemá své obvyklé „pružnosti“. A z tohoto nedostatku reakce vyplývají všechny zvrtné poruchy, které způsobují, že nervosní člověk ani tehdy, když se nemohou vysvětliti jeho útrapy, není jen zdánlivě nemocným.

U většiny nervosních lidí jest jakýsi stupeň zmatečnosti představ, která vyplývá z nedostatečné reakce. Pocíťované poruchy, jimž okolí nechce uvěřit, jsou sice skutečné, ale nemocný jest náchylen všechny své pocity vykládati ve smyslu nejhroživějším, kterýmžto přeháněním síla jich vzrůstá; tím nemocný vzhledem ke svému zdraví přichází k nejpovážlivějším závěrkům — nemocný se trápí. Ale trápení jeho, kteréž úhrnem jest duševní bolesti, stává se východištěm zvrtných poruch, které se mohou pocíťovati též v jiných vnitřních ústrojích, ne pouze v mozku, a tím se uzavírá kruh vad. Nervosní člověk upadá v nudu, poněvadž pocíťuje nevysvětlitelné poruchy, a poruchy se nerozmnožují, poněvadž se nudí. — Tak se razí cesta k hypochondrii.

Energie vůle v těchto stavech choroby jsoucí činí hlavní překážku při léčení. Lékař nemůže u nemocného ničeho dosíci, poněvadž se tento obkličuje hradbami

svých černých představ a nenalézá v sobě síly způsobilé k zápasu s jeho dojmy. A přece ta síla, již vyvinouti nedovede, v něm jest, ale uvězněna v mozkové buňce jaksi „v utlumeném stavu“. Že skutečně tam jest, dokazují případy, kdy může býti uvolněna rozmanitými vnějšími příčinami. Tak šťastná událost nějaká může otrástit mozkem a vybavit z něho v radostném vzrušení živní vliv v něm uvězněný, jako dotyk kovu vyvozuje z Leidenské láhve výbuch skryté elektřiny; nebo též naléhavá nutnost, jež se náhle vyskytne, sesílí vůli a dodává osobě reakční sílu, která se zdála býti ztracenou. Tím způsobem přibízejí se u některých nemocných náhlá a neočekávaná vyléčení, nevysvětlitelná pro ty, kteří neznají všech okolností svého vnitřního života.

Lékař nemá sice ve své moci události, jež by mohly probudit mozkovou činnost nemocného, ale vždy může na jeho mozek působiti prostřednictvím svalů.

Svalové cvičení nejvíce se doporučuje nervosním lidem, poněvadž námaha svalů nemůže se vyvoditi bez námahy vůle. Víme, že vůle se vyvíjí činností. Cvičení až do únavy, ba i přes ni hnané jest pravým „duševním“ tělocvikem. Únava jest skutečným utrpením, a pokračuje-li umdlený člověk v práci, stává se to tím, že vůle pro tentokrát byla silnější než vnímavost. Bude-li se podobné vítězství opakovati po několika dnů za sebou jdoucích, octne se nervosní člověk na cestě k vyléčení. Bude se snažiti, aby nabyl síly „reagování“ umožňující.

O Cabanisovi se vypravuje tato charakteristická událost. Jednou byl povolán k nemocnému, stíženému nervosním stavem v podobě utlumenosti, ve kterémžto stavu žil ovládan jsa svými dojmy a stále jenom své útrapy rozjímaje. Všechny doporučované metody léčení se u něho stroskotaly. Tu Cabanis užil prazvláštní metody. „Pane“, řekl mu, „pozoroval jsem ve vaší zahrádě hromadu kamení, která zaujímá pravou stranu vrat; nařizují vám, abyste ji přenesl na levou stranu“. Tento podivný příkaz byl přijat a přesně vykonán — pozítří bylo kamení na levé straně vrat. Při druhém návštěvě Cabanis přes únavu, jaká stihla nemocného po nezvyklé práci, nařídil mu, aby kamení přenesl zase na prvotní místo, a nemocný, ovládaný svým lékařem, podrobil se pokorně jeho nařízení. Osm dní nosil kameny střídavě z jedné strany zahrady na druhou. Tou dobou bylo mu již lépe. Vlivem této námahy každého dne ukládané počala se u něho probouzet činnost vůle a opírat se přehnaným dojmům. Pochopil Cabanisovu ideu, osvojil si činný život a uzdravil se.

(Pokračování.)

S. Slov. Lípy opravená tělocvična.

Dne 13. m. m. Sokol Slovanská Lípa v Chicagu oslavil otevření opravené své tělocvičny. Dříve byla tělocvična onoho sboru jednou z nejhorších, snad nejhorší ze všech tělocvičen sborů chicagských, přes to, že Sokol Slovanská Lípa, jenž vznikl spojením se dvou nejstarších sborů v Chicagu, T. J. Sokol a Čes. Am. Sokola, byl při utvoření svým členstvem nejsilnějším a jménem nejbohatším sborem sokolským ve Spojených Státech.

Síň sboru jmenovaného jest v části Chicaga, jež dnes obydlena jest nejvíce židy a Italy, a ti znešvažili ji tak, že jest pověstnou svou špinou a nečistotou.

Tělocvična v síni oné postavena byla v době, kdy v sokolských sborech se mělo za to, že na prvním místě povinností Sokolů jest,

aby ve své síni měli velikou tančírnu a dobře zřízenou hospodu, aby mohli sami a hlavně jejich hospodský hodně peněz vydělati. Podle toho moudrého náhledu vykázan tělocvičně nejhorší kout v podzemí, kam ani světlo sluneční vniknouti nemohlo, kam však na místě jeho mohl dobře vnikati zkažený vzduch, nasycený různého druhu smradem, pocházejícím z odpadků, jež v Chicagu hází se do beden v uličkách. Aby v tělocvičně té bylo také vždy dosti vlhko, o to postaráno bylo její pod nivoem ulice sníženou polohou.

V takovéto nevlidné a nezdravé místnosti cvičovalo se po leta a to dosti pilně, kdy ještě cvičovali mnozí jen k vůli tomu, aby nějakým okázalým cvikům se naučili.

V posledních letech cvičeno občasně v síni hoření, taneční, jež ku cvičení ovšem jest mnohem způsobilejší.

Však tu opět cvičení překáželo zábavám, výdělků.

Z té příčiny odhodlal se Sokol Slovanská Lípa svoji nedostatečnou tělocvičnu opravit a zlepšiti.

Úmysl ten také proveden.

Nevíme určitě kolik oprava ta stála, však bylo nám řečeno, že vyžádala si nákladu přesahujícího obnos \$800, pravíme ještě jednou osm set dollarů a uvádíme sumu tu slovy.

Kdo znal tělocvičnu onu před onou opravou a po ní, ztěžka vysvětlí si, proč obnos tak veliký tu byl vynaložen sborem, v němž přece musí býti zřejmo již po několik roků, že střed jeho působnosti dávno posunul se v jinou část města Chicaga, od onoho místa, kde dnes síň jeho stojí.

Ti, kteří znají onu končinu Chicaga, v níž tělocvična S. S. L. se nalézá, vědí dobře, že naprosto se nehodí k tomu, aby v ní umístěn byl ústav, v kterém má se cvičením těla otužovati zdraví a sušlečkovati duch.

Hlavní podmínkou každé řádné tělocvičny jest, aby v ní byla dostatečná zásoba zdravého čerstvého vzduchu, nemá-li býti cvičencům na zdraví ublíženo.

Místo, které vyplněno jest vzduchem nezdravým, zkaženým, naplněným smrdutými, škodlivými výpary, na prosto se za tělocvičnu nehodí.

Zmíněný sbor nemá to v moci, aby okolí své síně učinil čistým tak, aby nebylo semenistým smrdutých a otravných plynů nejružnějšího druhu. Kdo někdy šel kolem židovských grocerií, jež nalézají se v blízkosti síně onoho sboru, dobře ví, že strašlivý zápach podpalubní prostory na lodích, dopravujících vystěhovalce z Evropy do Spojených Států, jest slabým proti tomu parfumu, který z grocerií oněch a jiných obchodů podobných, vychází.

Z takového parfumovaného okolí přichází vzduch, jenž plní a bude plniti nově opravenou tělocvičnu Sokola Slov. Lípy.

Z toho vidno, že to, co nejvíce bylo třeba opravit, aby tělocvičně dostalo se zásoby zdravého čerstvého vzduchu, nemohlo býti opravou a také nebylo docíleno.

Ostatní zlepšení, třeba dobrá, přece jen jsou vedlejší.

Z nich nejprospěšnější jest odstranění dvou dřevěných sloupů, jež dříve při cvičení překážely, a nahrazení jich visutými novými. Prostora, o kterou byla opravená tělocvična zvětšena, nemá valné ceny, neboť v ní člověk prostředního věku dosahuje téměř ke stropu.

Po našem náhledu byly peníze, na zmíněnou opravu vynaložené, daremně vyhozeny.

Máme za to, že bylo by pro sbor onen mnohem výhodnější — když již ku spojení jeho s Plz. Sokolem pro odpor jistých členů dojíti nemůže — kdyby byl najal tělocvičnu Plz. Sok. pro cvičení svých žáků a členů, neb po případě jinou vhodnou místnost, jež nalézá se v zdravější a čistější části Chicaga, než jeho síň vlastní.

Než by se zaplatilo nájmu 800 dol., snad by do té doby přece došlo buď ku spojení s Plzeňským Sokolem, neb k postavení nové tělocvičny v jiném, příhodnějším místě.

Nemůžeme proto býti vděční těm, kteří opravu onu prosadili, nýbrž musíme na čin jejich hleděti jako na čin, věc sokolskou poškozuující.

Možno, že úmysl jejich byl dobrý, že chtěli činnost ve svém sboru opravenou tělocvičnou povzbudit, pak ale podnik ten dobře nepromyslili, jinak nebyli by jej provedli, neb byli by jej provedli mnohem a mnohem laciněji.

Takovými myšlenkami zabývali jsme se, kdy dne 13. m. m. ubírali jsme se do síně Sok. Slov. Lípy, abychom přítomni byli slavnostnímu otevření nově upravené tělocvičny.

Škoda, přeskoda, že sbor nedávno tak mohutný a tak zámožný, těší se dnes z toho, že mohl si trochu opravit tělocvičnu, jež nikdy za nic nestála.

Kde jsou ti, kteří nedávno ještě chtěli, aby stavěla senádherná tělocvična, veliké divadlo, nákladem přes 100,000 doll.?

Budou oni také se radovati z toho úspěchu, kterého se sbor jejich domohl, opraviv svou tělocvičnu?

Sešlo se členů dosti k oslavení té události, také Sokolky se dostavily. Řečí promluveno bylo několik, z nichž nejlepší byla ona br. Jindřicha Hájka. Poukázal v ní, jak silným sborem byl Sokol Sl. Lípa při svém vzniku z bývalé T. J. Sokol a Čes. Am. Sok. a jak klesl do dneš. Za příčinu toho uváděl nesvornost.

Pořadatel t. l., jenž u příležitosti té též mluvil, nebyl s bratrem Hájkem stejného názoru. Nebylo mezi členstvem Sok. Slov. Lípy nikdy žádných značnějších rozbrojů, z nichž dalo by se souditi na nesvornost. Však byl to prospěch osobní několika, neb snad některého člena, jenž dovedl na úkor prospěchu celku prosaditi to, co uznával, že bude k jeho zisku. Takové jednání přímo vypudilo mnohé a mnohé, že ze sboru raději odešli, nechť jice svými, těžce vydělanými dollary pomáhají k provádění zlého vůle jednotlivce. Jak ve veřejném životě, hlavně v životě politickém, jednotliví kofistníci zrazují zájmy těch, kteří je zvolili, tak děje se i leckde ve sborech sokolských.

Podobné jednání nedá se žádnými klamy prozíravým zakrýti, i ovšem že stává pak sbor, jenž takové členy má, do divného světla.

Sokolské sbory nejsou k tomu, aby poskytovaly příležitost k tomu, by na těch, kteří cvičí, narostlo o několik liber masa, svalů více, nýbrž jsou k tomu, aby odchovali nám muže ušlechtilých, pevných povah, muže, kteří dovedou zájmy vlastní podříditi zájmům všeobecným, zájmům celku, kdykoli prospěch celku toho vyžaduje. Kdyby tohoto působení na povahu cvičenců v sokolských tělocvičnách nebylo, pak věru by nebylo třeba zvláštních tělocvičen stavěti a sbory sokolské vůbec zakládati, neboť ku cvičení těla najde si každý dost a dost příležitosti kdekoli, buď ve svém domě, neb ve volné prostotě pod širou oblohou.

Dobře zřízená tělocvična má ovšem lákati k příjemnému v ní pobytu, a má tak sváděti mládež i dospělé k vzájemnému seznáování se a obcování i sblížování je a sbratřování, aby k společnému cíli všichni ochotně a obětavě pracovali.

Z toho ohledu jest chválihodno, že S. S. L. postaral se o zlepšení své tělocvičny, aby dal jí lepší příležitost svým členům a svému žactvu, by se mohli sokolsky vychovati.

Ze starších členů promluvil Sokol Hroděj velmi případně. Sokol Kostner svaloval ve své řeči hlavní vinu úpadku činnosti Sok. Slovanské Lípy i jiných sborů na to, že není předně obětavosti a pak podpory úmrtní.

Poukázal na T. J. S. v New Yorku, jak tam členové byli obětavými, aby domohli se vlastní budovy i jak podpora úmrtní, která u sboru toho jest zavedena, více je poutá dohromady a je sblížuje.

Náčelník Sok. Fl. Holek a cvičitel Sok. F. Hešík, vybízeli shromážděné Sokoly a Sokolky k hojněmu navštěvování cvičení v nové tělocvičně.

Vhodnými slovy starosty Sok. F. Mencla, slavnost zmíněná byla zahájena a rovněž zakončena.

S uvedenými řečmi střídaly se přednesy pěveckého odboru Sok. Slov. Lípy a hudební kapely. Kdyby nebylo okolností, jež zpředu jsme uvedli, mohli bychom se těšiti z opravené tělocvičny jmenovaného sboru, leč za okolností stávajících zdá se nám, že podnik ten vykonan byl příliš pozdě aspoň o 20 let, i že dnes měl být nahrazen činem jiným, který by více Sokolstvu v Chicagu prospěl.

Tímto úsudkem svým ovšem nechceme bráti v pochybnost dobrou vůli všech těch, kteří se k tomu přičinili, by žactvo a členstvo cvičící Sok. Slov. Lípy mělo k dispozici tělocvičnu poněkud aspoň lépe zřízenou.

Kopaná.

Není snad surovějšího sportu nad kopanou.

Co úrazu se při ní přihodí, již několikrát jsme uvedli.

Do roka vyžádá si surová ta hra mnoho životů lidských. Někteří hráči zabiti jsou zrovna na hřišti, jiní ranění a pohmoždění nebezpečně, podléhají ranám svým v krátkém čase neb zůstávají mrzáky pro ostatek svého života.

A touto surovou hrou nejvíce zabývají se studenti, tedy lidé, od nichž dalo by se čekati, že buď jsou vzděláni, neb aspoň že vzdělání snaží se dosáhnouti.

Ti, kdo znají kopanou a také španělské zápasy s býky, jsou přesvědčeni, že tyto jsou pravou ušlechtilou a nevinnou zábavou proti kopané.

Při této účastníci hůře, zuřivěji a surověji si počínají, než podrážděný býk v zápasní aréně.

A takovým ušlechtilým sportem zabývá se zde studující mládež a „nejpokročilější“, „nejosvícenější“, „nejmravnější“ a „nejkřesťanštější“ lid americký zajímá se oň více, než o důležité záležitosti veřejné.

Nedávno podán v městské radě chicagské návrh, aby kopanou nebylo dovoleno hráti v Chicagu.

Návrh ten ovšem nebyl přijat, o co již časopisy předem se staraly, ač mohly býti jisty, že nemravná a surová kopaná i bez jejich pomoci a přispění najde dosti ochrance.

Takovými prostředky jako kopaná, sušlechťuje se americký lid.

Kopaná, base ball, pěstní zápasy, kohouti, psi a jiné zápasy, k tomu žvýkavý tabák a kořalka, to jsou ty mocnosti, které vychovávají massy amerického lidu.

Při tom, co takovýmto surovým neb škodlivým věcem holdováno, zanedbávají se cviky užitečné, sport ušlechtilý, jako jest ku př. plavání, bruslení a jiné. Jest přímo úžasno, jak málo lidí zde ve Spojených Státech umí plavati. O tomto nedostatku ovšem mnohé časopisy nevědí, neb vědět nechťejí.

Nepochybujeme o tom, že zvrácený ten stav věcí ve Spojených Státech, kde surový sport jest oblíben a jemuž všeobecně jest holdováno, ať již činně neb účastenstvím diváků, jeví znatelný svůj vliv na zdejší lid.

Není k tomu třeba žádného bystrého pozorovatele, aby škodlivý, sesurovující vliv onen na lidu americkém neviděl.

Najde se všude.

Není divu, že věci sokolské nedaří se v tom ovzduší amerického sportu, jak bychom si přáli. Nemravy a zlovyky zdejší nalézají i mezi naší mládeží milovníky a obdivovatele.

Takovým ušlechtilá věc sokolská se nelíbí. Nevidí v ní nic rozčilujícího, nic divokého, neteče při ní ani krev, ani se při ní nepřeráží nohy, paže, páteře a nerozbíjí se hlavy.

Hrubost, surovost, sprostota, ta láká mnohého, vše ušlechtilá nemá pro takového původu.

Někdo se domnívá, že v člověku jest vždy spíše více zla než dobra, že každý ke zlému více jest náchylným, než k dobru.

Snad takový má pravdu.

Ublížit někomu, zničit někoho, to působí mnohemu rozkoš, a nemůže-li sám jiného poškozovati, tu nahradí si to tím, že jde a dívá se jak jiní poškozují a ubližují.

V tom jest celé lákadlo takového surového sportu, jako jest kopaná.

Diváci se nesmírně rozkošně baví, kdy vidí bráče na jedné hromadě, v jediném klubku se rváti a mlátiti, kdy vidí, jak si hnáty přeráží, jak krev teče.

Ušlechtilý sport!

Sušlechťující sport!

A takovou surovostí baví se člověk v civilisované zemi na konci devatenáctého století.

Zdá se, že jdeme zpět!

Možno také, že jest v tom dobře promyšlený plán těch, kterým na tom záleží, aby lid byl ohlupován, aby lid byl odváděn od věcí jemu důležitých, že tolik pozornosti věnuje zaprodaný americký tisk různým surovým sportům, a mezi nimi kopané.

V starém Římě také podobně ušlechtilými sporty dovedli pozornost lidu odvracet od jeho zájmů nejbližších.

Schůze vzdělavací.

Tolikrát již psali jsme o důležitosti pro sbory sokolské tak zvaných schůzí zábavně poučných, či lépe vyjádřeno vzdělavacích,

však mierné naše snahy vzbuditi některé sbory k této povinné činnosti.

Dovedeme odsuzovat a to často velmi přísně liknavé a nedbalé jednotlivce, vyčítajíce jim, že prohřešují se proti svým povinnostem, jež slibili plniti.

Však co zaslouží sbor sokolský, který zapominá svých povinností?

Jednou za měsíc má býti v každém sboru nějaká poučná přednáška pořádaná dle stanov N. J. S.

Leč kolik jest těch sborů, které povinnosti té dostávají?

Přítomně jediná T. J. S. v New Yorku pořádá přednášky veřejné; všechny ostatní sbory naše v ohledu tom spí. Malou výjimku učinil Plzeňský Sokol v Chicagu, který uspořádal schůzi zábavně poučnou, v minulém měsíci.

Tolik již všude musí nahlížeti, že nelze nám jen ve staré činnosti pokračovati, chceme-li, aby věc naše se šířila.

Dnes nepostačí, aby měl sbor několik dobrých cvičenců, jež mohl by vysílati na závody a aby měl něco málo žactva cvičícího.

My činnost svoji musíme rozšířiti, abychom zajistili si budoucnost a lepší pokrok.

Slovo mluvené lépe působí než slovo tištěné, toto jest mrtvé u porovnání s živým slovem ústy hlásaným. Pokusy, které se u některých sborů se schůzemi vzdělávacími staly, jasně ukázaly, že lid náš jim přeje, neboť všude snad navštěvovány byly velmi četně.

Jest tak mnoho věcí pro každého důležitých, jež měl by každý znáti, a z těch vždy můžeme v program schůzi vzdělávacích některé zabratí vedle pojednání o snahách sokolských.

O schůzích podobných máme výbornou příležitost vyložití do podrobnosti svůj program, poukázati k tomu, co chceme, kam cílíme.

V nich možno odůvodniti, proč v činnosti své tak vysokou cenu přikládáme tělesné a mravní výchově, i proč zároveň nemožno nám, co sborům sokolským zabývati se podrobněji jinými snahami, o nichž snad ten a onen by si přál, abychom si jich více všimali.

Ve schůzích takových obecnost spíše nás pochopí, lépe porozumí, že sokolskému sboru není možno, aby mnohým účelům se věnoval, nechce-li zanedbati a nevěrným býti svému účelu hlavnímu.

V době nynější hlavně třeba častěji poukázati na důležitost vypěstování čistého, pevného charakteru, jenž každému musí býti v životě tou největší ozdobou a zároveň zárukou štěstí a blahobytu jiných.

Přesvědčíme-li obecnost, jakou roli důležitou má sokolská výchova i jak by, kdyby byla všeobecnou, přispěla k odklizení stávajícího bezpráví ve společnosti lidské, cestou mírnou a pokojnou, pak jistě bude se na Sokolství hleděti s větší úctou a vážností než dosud, kdy mnohý a mnohý se ještě domnívá, že sbory sokolské jsou jen k tomu dobré, aby poskytly hloučku mladých lidí příležitost k vyskákání se, k děláni kotrmelců.

V mnohých sborech jeví se značný úbytek členstva v letech posledních. Snad by toho nebylo, kdyby ve sborech těch bylo se dbalo o to, aby členové jejich byli přesvědčeni o tom, že podporují věc dobrou a na nejvyšší důležitou, když jsou členy sboru sokolského.

Nedbá-li sbor o své členstvo, nedbají členové pak také o sbor.

Ať pozvou se členové zvláště do schůzi vzdělávacích. Náklad s tím spojený jest nepatrný a užitek z jejich přítomnosti bude mnohý.

Hlavním však účelem schůzi zmíněných ať vždy zůstane poučení, a zábava ať jest teprve na místě druhém.

Obojí jde spojití, však nesmí býti zábavě nadřazováno.

Rádi bychom viděli, aby v brzkou nebylo sboru v N. J. S., jenž by zanedbával povinnost svou, pořádati schůze vzdělávací a proto ještě jednou jsme se tuto o nich zmínili, dobře vědouce, jakou mohou míti pro věc naši důležitost značnou.

Sokol Americký.

— Kdy se již přestaneme v hostinech častovati, boží vědi. Víme, že to jest zlovyk, šeredný zlovyk, však přece při něm stále

trváme. Ani zlé časy z nás ten šeredný zlovyk nevyhnaly. Kazi to naše schůzky, kazi to naše zábavy. Některý rád by se někdy šel ku př. podívat na veřejné cvičení svého neb jiného sboru, zůstane ale raději doma. Proč? Poněvadž setkal by se tam se známými, častovalo by se, a on nemá peněz nazbyt, poněvadž buď nepracuje, neb pracuje, ale málo vydělá. Pak se divíme, že ten a ten, ať jest horlivý Sokol, nedostavil se k veřejnému cvičení, ač se o ně vždy zajímal. Někde již měl by se učiniti počátek s odstraněním nešťastného toho častování. Výtěžek ze zábav jistě že nehybá by menší, i scházeli bychom se více a bavili bychom se srdečněji.

— Těšíme se z toho, že veteránská četa T. Jed. Sokol Čechie v Chicagu silí na počtu, a že členové její všichni pilně cvičí. Nyní po skvělém svém veřejném vystoupení ve vlastním sboru připravují se k účasti o veřejném cvičení Sokola Chicagu. Mimo mnohé dobré vlastnosti, jež přáli bychom si, aby mladí cvičenci si je také osvojili, mají veteráni Čechie i tu, že si ve cvičení nevybírají. Papají všecko na pořad a s dobrým apetýtem. „My půjdeme k vám cvičit na veřejné, a budeme cvičiti na tom nářadí, na kterém si budete přát. My jsme na vše připraveni“, pravil Sokol Roztočil, náčelník Čechie a nejstarší z jejich veteránů, k jednomu členu Sokola Chicagu, když ten jej zval k účasti na veřejném. Taková slova měli by si dobře zapamatovati mladší cvičenci, kteří rádi mívají ve cvičení koničky, a hlavně když přijde k veřejnému jsou vybiravi.

— Opět jest nám zaznamenati nové rozmnožení šiku N. J. S. Těl. Jed. Sokol Jonáš ve Wilson, Kans., byla přijata v četnou již řadu našich sborů. Doufáme, že nový tento sbor, jenž připojen jest k župě Západní, bude ve svých povinnostech tak silným a horlivým, jako býval náš Karel Jonáš, jehož jméno sbor ten přijal.

— Ze zápisu o schůzi v. v. N. J. S. dovidáme se, že vystaveny záslužné diplomy pro tři členy sboru Tyrš C. R. Sokol v Cedar Rapids. Jsou to bratři: F. Krejčík, Frant. Kouba a Vác. Kudrna. Bratři ti, kteří po dvacet roků nepřetržitě v sboru svém byli činní, mohou býti příkladem mnohemu z mladších Sokolů. Co přistoupí členů nových k sborům sokolským, aby při nejbližší příležitosti za těmi nejmalichernějšími záležitostmi opět odstoupili. Ti staří přece jen věrněji k sokolské věci stáli, jak zjevno z toho, že dnes jest již u starších sborů dosti těch členů, kteří již přes dvacet let k nim patří.

— Jest žalostno, jak málo někteří Sokolové dbají o záležitosti svých sborů; mnohý neví ničeho o tom, co se v sboru jeho děje. Tím méně dbají mnozí o záležitosti společné, župní a N. J. S. Není tomu dávnou, co ptal se nás jistý Sokol, kde mohl by obdržeti nějaké knihy tělocvičné, z nichž by se trochu seznámil s názvoslovím tělocvičným. Řekli jsme mu, že knihy takové dostane u výk. výb., který oznamuje je v Sok. Americkém. Na to milý ten bratr se tázal: „A kde jest teď výk. výb. v Milwaukee?“ A takových Sokolů bude as mezi námi hojně. Mnohemu nezbude ani chvílenky, aby mohl si jednou za měsíc, ne přečísti, ale prohlédnouti Sokol Americký. Ovšem, čas jsou peníze, a většina našich Sokolů jest tak zaměstnána a každá minuta se jim tak královskými penězi platí, že by mnoho ztratili, kdyby několik minut jednou za měsíc věnovali orgánu N. J. S., na který ze svých kapés platí.

— I ti, co rádi pilně cvičí, často stěžují si na to, když musí v tělocvičně před každým cvičením nářadí připravovati a po cvičení opět odklízeti. Jest to pro každého práce mrzutá, neboť málokde jest vše tak zařízeno, aby mohlo se s nářadím pohodlně zacházeti. „Jen kdyby toho věčného tahání nářadí nebylo, pak bych s chutí cvičil“, řekne mnohý, jenž k přivlékání a odvlékání nářadí jest nucen. A přece nedbá se toho při stavbě sokolských síní, aby byla v nich místnost, která by byla jen cvičení věnována, v níž bylo by nářadí ku cvičení vždy připraveno, aniž by musilo se teprve odjinud přivlékati. Jen taková místnost jest opravdovou tělocvičnou. Nechuti členstva ku postavování a odklizení nářadí dá se částečně aspoň odpomoci tím, když zachováva se v tom jakýs pořádek. Ať mají na starosti přípravu a odklizení nářadí čtyři střídavě, neb ať každá jest povinna své nářadí připravit, a na němž poslední cvičila, opět odklízeti. Tam, kde musí se s nářadím díti stále jedni a tiž ochotní cvičenci, brzy se milé té práce navolí.

— Zpěv neměl by býti v tělocvičnách zanedbáván. Nemyslíme, aby nutně tvořily se nějaké pěvecké odbory, ale máme na mysli pěni sokolských a národních písní před a po cvičení. Ty dovede zazpívat každý, aniž by musil býti učeným zpěvákem. Neškodilo

by také, kdyby ve schůzích našich, buď na zahájení neb na ukončení se zapelo. Sloužilo by to k povznesení mysli přítomných, i mělo by jistě dobrý vliv na mnohé jednání.

— Jak patrně z obálkových stránek našeho orgánu, jest na nich stále přebytek místa pro oznámky. Proč? Není snad náš časopis vydáván v tak značném počtu výtisků, aby vyplatilo se v něm oznamovati? Nikoli. Časopis náš jest dosti rozšířen, aby bylo s výhodou v něm oznamovati. Přece však těžko do něho oznámek dostati. Proč? Poněvadž Sokolové nedbají hesla „Svůj k svému“, poněvadž potřebují-li něco, jdou si to opatřiti neb koupiti spíše k cizinci, než aby šli ke svému krajanu, neb k bratru Sokolu. Ten, kdo oznamuje v časopisu našem, přispívá tím k částečnému uhrazení výloh vydavatelských, ovšem že při tom očekává také nějaké aspoň náhrady. Doporučujeme Sokolům, aby prohlédli si oznámky v orgánu našem a aby obchodovali s těmi, kteří v časopise našem oznamují.

— T. J. S. Tyrš v Chicagu uspořádá na vánoce, dne 25. t. m., svému žactvu vánoční stromek. Bude to zábava, při které žactvo jmenovaného sboru mimo krátké cvičení přednese několik deklamací a zpěvů. Každý z žactva bude sborem obdarován.

— Výtěžek z výstavy, již uspořádala T. J. Sokol v New Yorku, byl skvělý. Vytěžilo se přes dva a půl tisíce dollarů. Z toho patrně, že tam, kde jeví se značná obětavost u samotných členů sboru, jest obětavé i obecnstvo.

— O župě Střední nevíme ničeho. Po delší dobu již neobdrželi jsme od výboru župy té zpráv nejmenších. Což celá župa spí?

— V župě Chicagské nějak nemohou ten schodek ze závodů posledních spočítati. Jinak byli by si již pospíšili se zprávou o finančních výsledcích svých závodů. Či snad nemůže se příslušný výbor sejit, aby zprávu vypracoval?

— Svého času zmínili jsme se, že těžko bývá nám bojovati proti zřizování nových sokolských sborů v místech, kde jest jich již až příliš mnoho, poněvadž lid náš jest na drobení a rozkouskovatost zvyklý v jiných spolecích. Tyto ovšem jako my, musí nahlížeti, že jest jim jen na škodu, když mají příliš mnoho čísel, loží, neb řádů, ale slabých počtem a to i v místech, kde by snadno se dalo několik takových čísel, řádů neb loží spojit v jeden celek. V Orgánu Bratrstva píše br. J. Tůma o té věci: „Nemíním tím apelovati na bratry, kteří mají několik již dospělých synů, aby si založili řád vlastní, nemíním tím říci, že musíme míti v každém hostinci nějaký řád, ať už si má třeba jen quorum, jen když je řád! Je sice správné a nevyhnutelně potřebné zakládati nové a nové řády, ale dle mého soudu měli bychom zakládati je tam, kde dosud žádných není; nové řády měli bychom zakládati z potřeby pro jednotu a nikoli proto, abychom měli o několik nových šerp více! Řekne se sice: „Klub přijme člena za nepatrné vstupné a proto vždycky se najde dosti těch, kteří ke klubu přistoupí.“ Jestliže vstupné naše, řádů již starých, odstrašuje nové členy, nuže, bratři, tedy je zmírníme nebo dokonce zrušíme na nějaký čas! Poskytneme příležitost každému, aby se mohl stát členem! Zdá se mi, že bylo by dobře zakládati kluby v místech, kde již jest několik řádů, ale kluby ty uvéstí celé k některému ze řádů již stávajících. Každý nový řád má jistě výlohy dosti značné: potřebuje knihy, papíry, skříně a odznaky, a za ty se mnohdy vyhodí hodně peněz! Řád v nepatřičném místě založený obyčejně živoří a často se nemůže vypláceti pravidelná podpora nemocenská jenom proto, že všechny příspěvky měsíční sotva kryjí správní výlohy. Jak jinak by se to těm novým členům hospodařilo, kdyby přistoupili k řádu již všim potřebným opatřenému — tu i jejich vkladné, třeba dosti nepatrné i všechny příspěvky by plynuly přímo do řádové pokladny, a případy, kde by se nemohla vypláceti podpora v nemoci, by byly příliš řídké a možno, že by se podpora nemocenská vůbec ani snižovati nemusila! Soudím, že bychom mohli jíti ještě dále: místo bourání a trhání jednoty mohli bychom spojovati. Ve větších městech mohli bychom ze dvou a třeba i ze tří slabých řádů utvořiti řád jeden, řád silný! Nehrozte se té myšlénky, bratři! Při dobré vůli provésti by se to dalo zcela snadno a prospělo by nám to všem! Největší pak užitek z takového spojení by vyplýval členům těch řádů, které by se sloučily. Nenamítejte, bratři, že by to byl krok do zadu, nikoli! Veliký postup by to byl!“ — Sborů sokolských mají poměrně mnohem větší vydání na provádění své činnosti, než

spolky podpůrné i bylo pro ně tím výhodnější aby se spojily tam, kde to vhodno. V podpůrném spolku schází se ke schůzi jednou, nejvýše dvakrát za měsíc. V sboru sokolském, třeba tělocvičny dvakrát týdně. A nájem platit se musí všude, mnohde nájem hodně vysoký. Ovšem my máme peněz dost, mezi českým lidem nalézají se jen sami boháči, kteří mají peněz dost na vyhazov. Proč tedy šetřiti? Proč pak se tedy spojovati? Snad k vůli tomu, aby bylo ušetřeno peněz, a aby činnost naše byla výdatnější? Takhle, kdyby se někdo ozval, že bylo by záhodno některý spolek rozdělit na dva neb na tři, to spíše by našel ohlasu. Ale spojovati? Toto. Kdopak jak živ slyšel, že by Češi byli pro sesílení a zlepšení užitečné věci vlastní.

— Někteří mudrci se domnívají, že sokolská věc upadá, neboť nevidí tak často Sokoly po ulici s muzikou „marčovati“, jako před lety. Dle takových jindy Sokolstvo kvetlo a teď jest v úpadku. Dobře takovým odpovídal náčelník župy Chicagské, A. Haller, ve své řeči o závodech slovy: „Nyní snaží se sokolské sbory sokolské získati dobré cvičitele a je za jejich práce odměniti, a tak mnohem lépe a účelněji užiti peněz, které bývají obětovány na tak drahé a časté všelijaké pouliční marče. Ono se ovšem dříve při těch marčích trochu více pilo a tak leckomu kvetla pšenice. Takový teď bručí na to, že na mládež peníze se vyhazují.“

— Mnohokrát již zmínili jsme se o povinnosti sokolských sborů, vydržovati české sobotní a nedělní školy pro mládež, aby se nám neodecizila. Neškodilo by, kdybychom podobné školy měli i pro Sokoly, aspoň pro takové, kteří chtějí na veřejnosti mluvit. Kolikrát vydáno jest četné posluchačstvo nelidskému týráni takového řečníka, jenž každým slovem proneseným dává si vysvědčení nevzdělance. Jest divu pak, když lidé inteligentní a vzdělání pohlíží na Sokolstvo trochu s nedůvěrou, slyší-li šířiti věc sokolskou z úst takových, jež neschopna jsou pronésti správně jednoduchou větu?

— Sokolská Jednota Slovan ve Filadelfii vydala tiskem seznam svých schůzí, cvičení a zábav, jež od října t. r. pořádá do července r. b., ve způsobě malého kalendářku, jehož obsah tuto podáváme: **S c h ů z e .** M ě s í c n í, každé první pondělí v měsíci v 8 hodin večer. Č t v r t l e t n í v měsících března, červen, září a prosince. V o l e b n í v červnu a prosinci. S p r á v n í r a d a každou třetí neděli v měsíci ve 2 hod. odpoledne. Š k o l n í p a t r o n á t každou pátou neděli v měsíci v 9 hodin dopoledne. Z á b a v n í v ý b o r každou čtvrtou neděli v měsíci ve 2 hod. odpoledne. D r a m a t i c k ý o d b o r každou čtvrtou neděli v měsíci ve 4 hod. odpoledne. S o k o l k y každou druhou neděli v měsíci ve 2 hod. odpoledne. C v i č i t e l s k ý s b o r dle jich usnesení. — C v i č e n í. — P r o s t n á každou první středu v měsíci. P o ř a d o v é každou první a čtvrtou středu v měsíci. N a n á ř i n í veškeré ostatní středy a veškeré soboty v měsíci. Š k o l n í d ě t i každou neděli v měsíci v 11 hod. dopoledne. S o k o l k y každý druhý a čtvrtý pátek v měsíci. Veškeré určitě v 8 hodin večer. — Z á b a v y. — 1897. — Ř í j e n 3. taneční zábava, pořádá zábavní výbor. 10. oslavení sboru paní a dívek: Sokolky. 17. přátelský večírek, zábavní výbor. 24. solové výstupy, dramatický odbor. 31. zkouška ze psaní svob. školy. P a t r o n á t. — L i s t o p a d 7. prostné s tycemí, cvičitelský sbor. 14. Přátelský večírek, zábavní výbor. 21. věneček, zábavní výbor. 28. divadelní představení, dramatický odbor. — P r o s i n e c 5. veřejné cvičení (bradla), cvič. sbor. 12. citerní koncert ve prospěch školy, Sokolky. 19. taneční zábava, zábavní výbor. 25. vánoční večírek pro děti, Sokolky. 26. přátelský večírek, zábavní výbor. 31. večírek Sylvestra. — 1898. — L e d e n 1. Lumpacijs Vagabundus, záb. výbor. 2. přátelský večírek, zábavní výbor. 9. veřejné cvičení (hrazda), cvič. sbor. 16. solové výstupy, dramatický odbor. 23. věneček, zábavní výbor. 30. Zkouška z dějin, školní děti, Patronát. — Ú n o r 6. zástěrkový věneček, sbor paní a dívek. 13. Veřejné cvičení (Sokolky) cvič. sbor. 20. přátelský večírek, zábavní výbor. 21. selský ples, zábavní výbor. 27. solové výstupy, dram. odbor. — B ř e z e n 6. veřejné cvičení (školní děti), cvičitelský sbor. 13. slavnost založení spolku, zasedací výbor. 20. taneční zábava, zábavní výbor. 27. solové výstupy, dram. odb. — D u b e n 3. veřejné cvičení (kůň), cvič. sbor. 10. zkouška ze zeměpisu, školní děti, Patronát. 17. věneček, zábavní výbor. 24. divadelní představení, dram. odbor. — K v ě t e n 1. veřejné cvičení (stará

garda), evič. sbor. 8. divadelní představení (školní dítky). Patronát. 15. cisteristé (ve prospěch školy), Patronát. 22. taneční zábava, zábavní výbor. 29. (neurčeno), sbor paní a dívek. — Červen. 5. solové výstupy, dram. odbor. 12. věneček, zábavní výbor. 19. přátelský večírek, zábavní výbor. 26. slavnost ukončení školy, Patronát. — Červenec. 4. první výlet a veřejné cvičení na farmě. — Poznámky. — Poučné přednášky při přátelských večírkách. Veškeré nedělní zábavy započnou v 7 hodin večer a končí v 11 hodin, mimo večerů pro školní děti, které započnou v 6 hodin večer a končí o 8.30 hod. — Seznam pro leto bude vydán v březnu.

Ze župy Východní.

Schůze cvičitelského sboru a župního výboru, odbyvaná 5. prosince 1897 po společném cvičení u T. J. S. Svornost, N. Y.

Schůzi zahájil podnáčelník župy br. F. Martyny. Zapisovatelem zvolen A. Voříšek.

Přítomni byli bratři: Ferd. Martyny, Kar. Řehoř, Vác. Hampl a A. Voříšek za T. J. S. v New Yorku, F. Chrastil za místní jednotu Svornost, J. Peřina a F. Procházka za jednotu newarskou a F. Hroch za Sokol v Brooklyně.

Oznámeno, že zprávy dozorců zasílány byly přímo do Sok. Am. dozorcí samými. Omluvy dozorců F. Hrocha a F. Bartuška přijaty.

Pro příští čtvrtletí ustanovení dozorců k jednotám:

T. J. Sokol Fugner, L. I. C., V. Hampl,
Svornost, Morrisania, K. Řehoř,
v New Yorku, Fr. Chrastil,
Brooklyn, F. Peřina,
v Newarku, A. Voříšek,
v Bohemia, L. I., F. Zborník.

Zástupci župního výboru přednesli upozornění výk. výboru N. J. S. a usnesení T. J. S. v N. Y., týkající se rozšíření župního výboru.

Stávající župní výbor, uznáv za vhodné poradit se se župním cvičitelským sborem o organizaci nového župního výboru, vysvětlil bratrům přítomným důležitost opravy zamýšlené a potřebné. Po živém rozhovoru o tom, jak obdržeti rozhodnutí jednot místních, usneseno, by zaslány byly oněm jednotám následující dva návrhy a o těch aby rozhodnuto, a zpráva zaslána byla nejdéle do 14 dnů zapisovateli. Župní cvičitelský sbor a ústřední výbor navrhuji:

1. Ústřední župní výbor nechť sestává na příště z devíti členů volených místními jednotami ve Velko-New Yorku.
2. Náčelník a podnáčelníci župní nechť voleni jsou ze středu ústředního výboru.

Usneseno tázati se jednot, zda souhlasí s nominací ústředního výboru, která jest: za náčelníka br. F. Martyny, za podnáčelníky br. F. Chrastil, V. Hampl, A. Voříšek a K. Řehoř, aneb přejísi, by volba vykonána byla až novým ústředním výborem.

Přijat návrh, by při příštích společných cvičeních, která povážlivě v zapomenutí upadají, uspořádána byla rozprava neb přednáška poučná a postaráno o část zábavnou.

Příští společné cvičení odbývat se bude v Newarku, a bude župním náčelníkem předem oznámeno.

Bylo by si přáti, by společná cvičení, která tak mnoho mohou prospěti pokroku našemu, nebyla tak zanedbávána samými bratry cvičícími.

A. Voříšek, zap.

Ze župy Západní.

Zápis o schůzi župního výboru ze dne 12. listopadu 1897.

Schůzi zahájil a vedl starosta bratr A. Kment za přítomnosti všech členů výboru.

Zápis ze schůze minulé přijat jak čten.

Dopisy jednot Plattsmouth, Clarkson, Bruno a Oxford Junction čteny a přijaty.

Bratr Josef Pecival oznamuje svoje poděkování co župní náčelník. Poděkování jeho přijato. Dán návrh a přijat, by zvolen byl v dnešní schůzi jiný náčelník. Navržen br. J. B. Jeništa z jednoty v Crete.

Návrh dán a přijat, by br. zapisovatel oznámil jednotám západní žnpě náležejícím, k odhlasování místa ku příštím župním závodům, které připadají na příští rok, 1898.

Župní poplatky zaslaly:

Omaha	\$6.65
Oxford Junction	2.40
Jiří Poděbrad	1.25
Bruno	2.00

Přijem

Vydání.

Br. J. Pecivalu za jízdné a povozy při navštěvování jednoty v Schuyler, Bruno, Clarkson, Linwood	\$4.35
Za poštovné od května do září	1.—
Br. A. Kmentovi za cestu do Prahy	1.85
Pokroku Západu za papír na dopisy	3.00

Úhrnem

V. J. Šebek, zapisovatel.

Cvičení ze závodů župy Východní.

Vyšší oddíl.

Hrazda.

1. Z náskoku výmyk předem nadchmatem, sřít na zad do visu vznesmo, podmetmo vzeprání knihem, toč na zad v podporu v předu, podmet.

2. Ze svisu pobok nadchmatem vis vznesmo vysazeně, průvlek, výšin zadem do podchmatu, sešin do váhy ve visu v zadu, seskok.

Kůň na šíř.

1. Ze zásvihu přešvih skřmo na před, kolo odbočmo v pravo na zad, kolo odnožmo v levo na zad, seskok na před.

2. Přešvih únožmo v pravo na před do sedla, střih odbočmo na levo, střih odbočmo na pravo, sesed únožmo v levo.

Kůň na dél.

1. Z náskoku střih odbočmo do sedu roznožmo pokos, z výšvihu přednožmo přednožka.

2. Z náskoku střih, přednožmo do sedu roznožmo pokos, střih zánožmo, podpor ležmo, přemet klikem.

Bradla.

1. Uvnitř bradel. Z podporu klikem u předkmihi celý obrat souruč, knihem do stoje o rukou klikem, kotoul na zad do podporu o paží vznesmo, vzklopka, zánožka.

2. Na konci bradel. Z visu vzeprání tahem souruč do přednosu, tahem a vysazeně do stoje o rukou klikem, překot do sedu snožmo na pravou žerď, váha oporem o pravý loket pokos, seskok zánožmo.

Nižší oddíl.

Hrazda.

1. Z visu podchmatem vzeprání závěsem pravonož uvnitř, toč jízdné na před pobok, přešvih únožmo v levo do podporu v zadu, seskok na před.

2. Ze svisu výšin předem nadchmatem, sešin na zad do visu vznesmo vysazeně v předu, průvlek do visu v zadu, pustěním pravé neb levé ruky dvojný obrat do visu, přednos, seskok.

Kůň na šíř.

1. Z podporu v předu na madlech. Kolo odnožmo v pravo na před, přešvih odbočmo v levo na před, přešvih skřmo na zad do stoje.

2. Z podporu v předu na madlech. Přešvih skřmo v pravo napřed, přešvih únožmo v levo na před do sedu jízdné pokos na hřbet, přednožka v pravo.

Kůň na dél.

1. Z náskoku. Přešvih přednožmo snožmo v pravo do sedu snožmo pokos, pňlobrat do podporu v předu, odbočka v pravo na před.

2. Z náskoku. Výsed rozhožmo do sedla, střih přednožmo, přednožka.

Bradla.

1. Uvnitř bradel. Ze vzporu pokos knihem do štoje o rameni, kotoul na zad do podporu o paži vzesmo, vzklopka, zánožka.

2. Na konci bradel. Z visu vzepření tahem střidnorač, přednos, výsed snožmo na pravou žerď, váha opozem o pravý loket pokos, seskok zánožmo.

(Kurs Svazu Československého Sokolstva.) Na místě kursů cvičitelských Č. O. S. pořádaných vstoupil letos poprvé v život kurs širší, kurs Svazu Československého Sokolstva podepřený nad to zdravým usnesením, dle kterého všechny župy povinny byly vyslati do něho alespoň jednoho účastníka. Většina žup uznala skutečně zákon, kterýž sama si dala, pouze župa Husova a Krušnohorská ze žup českých, z moravských pak župa Západomoravská a Jiřikova neuznaly vhodným kurs obeslati. Proč tak se stalo, dovedou ovšem snad jen dotčené župy zodpovědět. Nadbytek dobrých zkušených cvičitelů to zajisté nebyl. Přihlásilo se celkem 36 účastníků, mezi nimiž bylo nám možno přivítati milého hosta v osobě br. Koczytowského, člena ruského „Sokola“ ve Lvově. Usnesení zmíněné bylo asi jedinou příčinou, že kurs letošní daleko četnější byl obeslán nežli v posledních letech zvykem bylo. Až do ukončení setrvalo v kursu 32 bratři.

Ale nejen četnou návštěvou, nýbrž i výsledkem lze kurs letošní čítati k nejzdařilejším.

Vykázali 21 účastník prospěch povšechně velmi dobrý, 7 účastníků prospěch z části dobrý, z části velmi dobrý; 4 pak účastníci prospěch dobrý.

Pokud rozvrhu látky přednášené se týče, byl takovýto:

6—7 ráno výklad cvičení pořádaných i praktický jich nácvik.

7—8 „ „ rohování i cviků s batonem,

8—10 „ „ cvičení prostných, cvičení s tyčemi, činkami, kuželi a skoků atd.

2—4 odp. šerm fleuretem,

4—5 „ výklad cvičení na hrazdě, koze, kruzích a zápasu,

6—7 „ v liché dny hry na Letné, vrh diskem, oštěpem atd.

7—9 „ v sudé dny cvičení ve družstvech na nářadí společně s družstvy „Sokola pražského“.

Kromě toho vykládáno ve třech hodinách o pomoci při úrazech, v tolikéž pak hodinách o dějinách tělocviku i organizaci sokolské.

Úřad učitelský v kursu zastávali bři: Bílek Rudolf, Fejfar Gust., Klenka Jos., Müller Vlad., Otčenášek Aug., Dr. Ploc Kar., Dr. Scheiner Jos. a Vaniček Jindř.

Kurs zahájen dne 1. srpna proslovem br. Dr. Podlipného, ukončen pak večírkem na rozloučenou 28. srpna. Kéž vřelé sliby při příležitosti této pronesené nezůstanou prázdny slovy, pak získali jsme celou řadu nadšených pracovníků o pokrok a rozkvět věci sokolské!

Zpráva o kursu ukončena býti nemůže, aniž by nebyl vzdán vřelý dík radě městské královské Prahy, kteráž ochotně propůjčila místnosti i nářadí k ubytování kursistů. („Sok.“ praž.)

DOPISY.

V St. Paulu, dne 4. listopadu 1897. — Těšili jsme se, že již začneme cvičit, ale není možná. Výbor ve schůzi odbývané 28. m. m. sdělil, že se začne cvičit až 15. t. m., neb výstavní výbor má síň po celý příští týden pronajatou.

Prozatím bude zas cvičit cvičitel p. Miley od německého Sokola, a sbor mu bude platit dollar a dvacet pět centů za jeden večer.

Bylo by záhodno, aby se všichni Sokolové dostavili, též naši starší členové by měli se účastnit cvičení prostného a pořadového zvlášť. Měli by také své ditky posílat, neb by jim to k dobrému a k zdraví sloužilo. Otec by si neměl myslit, že si je naučí doma sám a že byl Sokolem již před dlouhými lety. Kdyby každý otec tak myslil, zajistě že by učenost nemělo lidstvo co má dnes. Kde by byl náš pokrok?

Žádný by nic více nevěděl než jeho předkové.

Jest to naše povinnost posílat ditky tam, kde se něčemu dobrému a jinému naučí, čemuž se doma naučit nemohou. Každý otec jest buď doma, neb dělá doma a nemůže mít jen to ditko na starosti, a když přijde domů, víme jak to chodí. Jest dosti co dělat jiného, neboť se čtou noviny rozličné, a vůbec se pustí dítě se zřetele kde jest. Na té mládeži jest základ celého našeho rozvoje a vývoje vzdělání. Když ditko jest stále doma a pak přijde mezi cize, tu jest mu vše novou věcí. Stojí neb se konká, bojí se a jinak dává znát, že jest jen doma a že mu jest vše novou věcí, co vidí a slyší. Takové jen do jisté míry udělá pokrok. Jinak však se pohybuje ditko, které má příležitost se scházet s jinými ve společnosti. To jest čilejší, ostřílenější, nechová v sobě bojácnost, všude se vpraví hned mezi jiné a ještě jest o to co se přiučí před dříve zmíněným. Totéž vidíme na mládeži starší.

Nyní máme dosti chladné počasí, tedy může každý se dostavit na ty dvě hodiny do cvičení. Doufám, že každý Sokol tak učiní, a prvního cvičení, v úterý, 16. t. m. se účastní.

Jak jsem sdělil, dával sbor m. m. ples ve prospěch Čes. svob. školy a čistý výtěžek \$37.39 odevzdal školnímu výboru. Litujeme, že na tak dobrý účel se tak málo našich krajanů dostavilo.

Řád Čech daroval síň pro tuto zábavu, a Sokol Ottokar Sobotka úplně zdarma účinkoval se sokolskou kapelou, začez mu jmenem Č. A. J. Sokolské vzdávám srdečný dík.

Na zdar všem Sokolům!

E. F. Sklenář, taj.

Ve Philadelphii, dne 13. listopadu 1897. — „Jakmile obdržím Sokola Amerického, pátrám nejdříve po dopisu neb nějaké zprávě z našeho sboru.“ Takové jsem zaslechl pronesení skorem všech členů našeho sboru. Že prý počinám býti lenivý atd. Ovšem, jest to mojí povinností podat občas zprávu nějakou, když ale není dosti látky pro dobré zprávy, a špatné nerad píši, musím vyčkat času, jako husa klasu.

Pak jsme přece měli závody župy Východní a Chicagské, odkud se zprávy očekávají, a proto se nesmí upotřebit místa v časopise na záležitosti jiné, které počkat mohou.

Od té doby co jsem poslední zprávu podal, učiněn naším sborem další krok k vytknutému cíli. Místnost klubovní, kterou jsem v jednom mém dopise popsal, byla nedostačitelá, neb cvičenci byli obmezeni na jisté výkony na náčiní, poněvadž výška nestačila. Vyskytla se nám příležitost pronajmouti místnost jinou, mnohem větší a vyšší, a nájemné přes to nepřijde spolku výše, nežli se platilo za předešlou, neb spolek pronajímá místnost pro taneční školu na večery, které sám nepotřebuje.

Tato nová místnost sestává z koncertní síně (sál), damské, mužské a síně pro výčep nápojů, tak zvané bar room. Síň koncertní jest bez jeviště 39x40 stop, jeviště samo jest 8x15 a má z každé strany tak zvanou šatnu hereckou. Pro ten účel upotřebí se však pouze jedna strana a druhou upotřebí cvičitelský sbor pro náčiní, které se časem ze síně koncertní odkliditi musí. Každé z těchto postranních míst měří 8x12. Síň pro dámy a síň pro pány jsou stejné velikosti a měří každá 11x18. Výčepní síň jest po délce a měří 11x24. Mimo toho jest předsíň, totiž vchod vnitřní a zevnitřní. Celá místnost stojí na třech letech neb dílech, po délce 10 ulice a má čísla 1808 až 1812. Výška vesměs jest 13 stop. Výbor, jenž místnost pronajímá, vyjednal s majitelem nájemné \$25 měsíčně, které mělo býti \$35, za to musí však spolek veškerou opravu sám platit a on, majitel, pouze se zavázal cihly neb dříví na opravu dodat. Místnost byla v ukrutném nepořádku, a tu nastala práce pro členy všeho oboru neb řemesla. Výbor se však v jeho rozpočtu zmýlil, počítal, že každý ze 52 členů nčím při té práci vypomůže a ono zatím se dělo pouze několik, které zde uvádím, neb vim, že jest to jediný dík, který se jim za jejich práci dostane. Stavim je dle zásluhy, totiž dle toho, kdo nejvíce práce vykonal. Podotýkám ještě, že žádný z těch obětavých nepatří k cechů, jehož práci vykonával. Nejhrubší práce byla kladení podlahy od samého základu v celé síni výčepní, pak vypoždložení podlahy v koncertní síni trámei, vážicímí přes 250 liber jeden. Jsou to následující: Josef Heise, Josef Hudíček, Jan Jelínek, Emil Abeles, Petr Heise, Leopold Pavlik, Vincenc Sedloň, Gusta Příbramský, Bohumil Exler. Těchto 9 členů pracovalo dle mého záznamu 28 a půl dne

po 12 hodinách denně, což má cenu pro spolek od \$75 do \$100. — „Ni zisk, ni slávu“, pravil Tyrš a dle toho se asi jmenování řídili. Nevěděli však, že k těm slovům je možno přidat, a vždy ve spolku kterémkoliv se vskutku též připojí „Ni zisk, ni sláva, ale nevďěčnost, neb neuznalost oproti obětavým!“

Šedm jmenovaných členů jsou úřadníky rozličných odborů a někteří zastávají až 6 výborů.

Ve schůzi tento měsíc (schůze nominační) pozoroval jsem však, že právě ti bedliví poděkovali se z veškerých výborů, na které nominováni byli, a příčinu k tomu zavedl přestupek stanov, aneb usnesení spolkové vzhledem k výboru. Přestupek ten, dle mého náhledu stal se z překvapení a beze důkladného přemýšlení na podaný návrh jednotlivce, který nejspíše nevěděl, že jedná proti místním stanovám a že se týká jeho nesprávný náhled všech výborů a odborů. Tou příčinou se stalo, že horlivost mezi výbory ochabuje právě v čas, kdy spolek má vše, jak si jen mohl přát. Též při cvičení jest ta samá nálada viditelná.

Při veřejném cvičení — s tyčemi — dne 7. t. m. cvičilo pouze 8, kdežto při prvním veřejném cvičení roku 1896, kde spolek nebyl ještě rok v existenci, účastnilo se 21 mladíků.

V tomto případě připadá též trochu viny cvičitelskému sboru, který dosud žádnou řádnou soustavu nezavedl a jestli tak neučiní, budou jejich čety vždy tenčí. Škoda každé práce, která se děje bez plánu neb výpočtu. Tak malý sbor jako jest náš, když má náčelníka, podnáčelníky dva, jednoho cvičitele a veškeré potřebné knihy k tomu, mohl by míti vše v úplném pořádku.

Proč neodbývá své schůze sbor cvičitelský, by si pospolu vypo-mohli a poradili?

Očekávám, že v příští schůzi správní rady vše do dřívějších kolejí uvedeno bude, neb by bylo škoda, aby sbor, když v nejlepším rozkvětu se nalézá, náhle usychal. Bylo by zdlouhavé, abych snad vypisoval rozličné ty obraty, které se tak náhle v jednom měsíci objevily, podotýkám však pro náš sbor, by si zvolil členy spolehlivé na veškeré potřebné výbory, a jim pak v jich řízení zbytečně nepřekážel, spíše jim nápomocným byl, a hlavně výboru cvičitelskému, jehož nařízení musí býti platné a nikoli evičeneč.

Dle příručního kalendáře, vydaného našim sborem, připadá na každý měsíc jedno veřejné cvičení, vždy na jiném náčelní, a přál bych si vidět při příštím, jež má býti na bradlech, by se více jak 8 členů účastnilo.

Což ta naše garda veteránů nečiní dle příkladu jiných sborů? Není ta zpráva krásná, které se dočítáme ze sboru Čechie? Brzo-li pak bude mně možné psát nápodobně?

Ve svob. české škole, vydržované pouze našim sborem, započala vyučovatí paní Confalová dne 12. září a škola navštěvuje dosud každou neděli 21 dětí. Po škole, od 11 do 12 hodin, jest hodina tělocvična pro dívky pod řízením evičitele Sokola Příbramského.

Právě se doslýchám, že Sokolky miní vyučovatí děvčata v ruční práci a v příští schůzi chtějí o tom jednat. Chvalitebný to podnik, bude-li jen uskutečněn.

Výbor, jenž řídí klubovní síň, má na programu pro každý měsíc jeden přátelský večírek, při které příležitosti jsou na řadě poučné přednášky. Škoda však, že členové jaksi nepochopují pravý smysl těchto přátelských večerů a výboru nápomocni nejsou. Dle programu tobo výboru jest třeba velkého převratu ve způsobech a zařízeních na takový večer, neb členové někteří vidí v tom škodu finanční. Mýlí se však a měli by pamatovat na povinnosti Sokolstva vzhledem k mravnosti, střídmosti a poučení pro své členy a dorost, a časem by seznali, že zařízení takové bylo krásným podnikem. Tak, jak uznáno bylo, po uplynutí několika měsíců, zařízení samého výboru, by nedělní zábavy uzavřeny byly v 11 hod. večer, tak zajisté uznání dojde toto nové zařízení, jež jest hlavně proti častování nápoji a hraní karet a jest pro poučné přednášky a zábavy ušlechtilé.

Zmínil jsem se v jednom mém dopise, že zde existuje ještě jeden spolek, který se k nám nepřátelsky chová. Před časem bylo však slyšet, že by ten spolek se měl s našim sborem spojit a v tom směru promluvil jeden z našich členů v naší schůzi, a náhled ten byl přijat, a onomu členu nařízeno, by též v druhém spolku nápodobně promluvil. Nevím zdali se tak stalo, jsem však přesvědčen, že členové druhého spolku o našem dobrozdání v tom směru se

dozvěděli. Krok, jaký však k sblížení od nich byl učiněn, není právě chvalitebný, odpověděli založením svého sboru, druhého sboru sokolského, mezi asi 250 rodinami českých obyvatelů a krá-čeli cestou takovou, by sboru našemu škodili. Nyní však se ozývají zase hlasy z jich středu, (a jsou to a-ti ty samé, které již dávno tak smýšlely) by tyto dva spolky konečně se spojily. Dosud však žádných kroků učiněno nebylo. Jsou snad tuze hrdí, (Sokolům neslušné) aby podnět sami dali a v tom směru zakročili?

Radil bych našemu sboru, aby on tedy podruhé dokázal, že si nepřátelství nepřije a že se nestydí zakročiti, třeba by to ponížující se zdálo, ve prospěch věci sokolské a ve prospěch zdejších Čechů. Nemůže to rozhodně býti považováno za ponížení, když se o svornost mezi Čechy ta neb ona strana zajímá.

Učiňme tedy krok bližší a uvidíme, jak dalece o uskutečnění druhá strana myslí. Je-li to však zase jenom prázdná fráze, víme pak s kým máme co jednat, a pak jsme učinili co na Sokoly se patří a sluší. — Na zdar!

Fischel.

V Morrisanii, dne 28. listopadu 1897. — Posledně jsem psal, že již snad více nebudu psát, neboť je to marné pořád napomínat a pamatovat na cvičení. Ale chyli se rok ku konci a tudíž musím podat ještě zprávu o naší činnosti, a přát našemu novému dopisovateli, který snad namísto mně zvolen bude v příští prosincové schůzi, by jeho pero bylo ostřejší nežli mé, aby jeho povzbuzování k činnosti bratrů a do cvičení bylo platnější nežli bylo moje.

A teď o té činnosti. S tím lepším napřed! Cvičení žáků a žákyn započalo v začátek září, hned po závodech župy Východní.

Nebylo to tak skvělé, ale lepší se to stále tak, že už máme 16 hochů a 8 děvčat. O cvičení členů, nevím jako cvičitel, z kterého konce začnu. Ale začnu rovnoprávně. Před závody to ještě jak tak ušlo, ale po závodech, tak jak to obyčejně u nás bývá, když počnou přestávat chodit do cvičení, tak to stále ochabuje víc a víc, až nejde žádný. A tak jest tomu právě teď. Před volbou to se ještě tak nechalo prominout, neboť bratři se drží hesla „Mužně v před“, a proto také strkali politiku v před a cvičení v zad. Já si myslím, kdyby byli dvakrát týdně navštěvili cvičení a tam svoje těla po denní práci narovnávali, že by byli na tom lepší, nežli jít poslouchat některého politikáře, ať je to z té aneb oné strany, neboť jsou to všechno ličidla na peníze.

Dobře je vyslechnout všechny strany, by ten občan, který chce volit, věděl pro koho, ale stále to poslouchat — a když si kdo vzpomene všeho nechat a běžet dělat parádu, — za co? To já nevím, ale vím, že za peníze ne. Nemám žádnému nic za zlé, každý si dělá dle svého rozumu. Ale porovnávám to, když my se máme účastnit jednou za čas snad nějaké sokolské zábavy aneb slavnosti atd. Tak na př. T. J. S. v N. Y. pořádala výstavu na oslavu svého 30letého trvání a tu jsme byli pozváni na den sokolský, kdy určen byl. Jelikož do schůze bylo pozdě, postaral jsem se o to a řekl jsem br. náčelníku, by obeslal k účelu tomu pořadové cvičení, což se stalo, ale jen snad některým a taky jich jen 7 přišlo. Proto jsme nemohli pořadové cvičení odbývat ani o pozvání rozhodnout. Takhle kdyby se tam bylo řednily, cvičení by bylo lepší, to by bylo snad ještě táhlo, ale pořadové cvičení je u nás vedlejší. Toho důkaz je, že za půl roku snad — abych nelhal — bylo dvakrát. Dobře vím, že br. náčelník nemohl chodit do cvičení, ale cvičení mohl obeslat patřičně každý měsíc a cvičení se mohlo odbýt pod vedením evičitele, a ne jen tak všechno hodit za hlavu. Potom vám to, bratři, není vhod, když vám někdo řekne, že není žádná činnost mezi námi, ač je to úplná pravda. Se cvičením je to totéž.

Povězte mi některý z vás, proč máme tolik nářadí, když ho nedovedeme využítkovat, proč ho nedáme některé bratrské jednotě, která chce cvičit a nemá na čem.

A tu mně napadá návrh do příštího sjezdu, zdali se uskuteční ta úmrtní podpora, by jednota, která bude v nečinnosti ve cvičení, byla vyloučena a nářadí by se dalo jednotě, která chce cvičit a která nechce nadarmo jmeno Sokol nosit.

Konče svoji práci, napomínám vás, bratři, buďte činnějšími, neboť to děláte jen pro sebe a ne pro jiného. Sebeřte všechny síly své a připravujte se ku veřejnému cvičení, které bude odbýváno, jak sami víte, snad v lednu. Já doufám, že bratři vůkolních jednot nebudou scházet, i že vše se dá stranou, jestli snad jsme se nesúčast-

nili té neb oné slavnosti. My, bratři, vám nikdy pomoci nemůžeme, jelikož je nás jen hrstka, ale vy vždy nám pomůžete, jen když vás několik od každé jednoty přijde.

Šibřinky odbyváme 19. března v německé místnosti, jelikož místnost kde cvičíme je malá. A tu už nám předem naši nepřátelé slibují a přejou prodělek. Doufám, že to tak zlé nebude, neboť se spoléhám na bratrskou lásku vůkolních jednot. Budiž příští rok pro nás šťastnější a my budme v něm činnější nežli jsme až posud. Na zdar!

Frant. Chrástil, dop.

V So. Omaze, dne 30. listopadu 1897. — Tímto dopisem ukončuji mé dopisování v tomto roce, a musím vám sdělit, milí bratři, že z mých snů ode dne 3. září t. r. se jistě některý vyjeví.

Mám radostnou zprávu, že náš sbor má zvolený tříletný výbor, by se přičinil o založení odboru Sokolek, a dle doslechu mají již na 9 údkyň, které jsou volny do Těl. Jed. Sokol se dát zapsat.

Též výbor vyjednává stranu zpěvu, by naši Sokolici a Sokolky sobě zazpívat mohli naše sokolské písně, a tím by naše schůze s větší ochotou navštěvovali, neb zpěv těší snad každého Čecha.

První masopustní sobotu t. r. uspořádá náš sbor nejceněnější maskární ples, ku kterému se již připravuje.

Tímto bude asi naše činnost ukončena v tomto roce, a doufám, že naši Sokolici a Sokolky v nastávajícím roce se všemožně přičiní, by se ušlechtilé zábavy pořádky ku počtě naší české národnosti.

Volám „Jen s chutí k činů!“

Na zdar!

Bedřich Dienstbier, dop.

V Chicagu, dne 1. prosince 1897. — (Ze Sok. Vlast.) — Dříve nežli začnu o té naší činnosti a nečinnosti psát, pokládám za svoji povinnost, abych se omluvil.

Již dva měsíce tomu, co zvolen jsem byl dopisovatelem a teprve tímto měsícem činnost svoji zahajuji. Byl jsem poslední čas téměř přesílen prací a různými výbory, že věru nezbyvalo mi času, bych věnovati mohl nějakou tu hodinku psaní. Doufám, že bratři mně mé opoždění odpustí, neb chci vše nahradit, jen jak čas mně tomu dovoli.

Začínaje svoji činnost co dopisovatel, chci krátce zmíniti se o té naší činnosti, od počátku založení sboru.

Sbor Sokol Vlast založen byl r. 1892 s následujícími členy: Josef Kandlík, Vojt. Zabelka, V. Bronček, Kar. Hanuš, Vác. Hlaváč, T. Koutný a ještě několik jiných. První tři byli hlavními zakladateli Sokola. Avšak činnost jejich byla jenom krátká. Ačkoliv oni tři první byli nejstarší a ostatní pouze mladí a nezkušení muži a jinoši, mysleli si oni starší, že vůbec co oni řeknou a provedou, že musí vždy platit. A když si po čase ostatní členové jejich velitelství nedali líbit a jako před vůdci nesmekali, tu jeden za druhým vzdával se úřadů a za krátko i sboru, nezapomenuvše vzíti veškeré své přátele a přívržence s sebou.

J. Kandlík, ačkoliv schůze nenavštěvoval, členem zůstal až do října 1897.

Tak stalo se, že sbor klesl z 45 členů až na 15, samých to cvičících členů mimo as tři.

Nářadí cvičební bylo již zakoupeno a tudíž nezbyvalo nic bychom sbor zachovali, nežli sraziti se těsně v šik a ruku v ruce raziti si cestu dále, což se též stalo a sbor byl od roztržitého zachován.

Na činnost sboru po dva roky od založení. Zábavy pořádky byly dvě a jedno veřejné cvičení. Vše setkalo se s úplným zdarem. Žáků měli jsme 30, žákyně žádné.

Následující rok, totiž třetí rok od založení byl nám příznivější, počet členů vzrostl na 30, žactva přibývalo též. Zábava uspořádána jedna a jedno veřejné cvičení žactva a členů. Jak zábava, tak veřejné cvičení bylo uspokojivé.

Avšak ani tento rok nebyl pokojným. Opět jeden člen začal brojit, starý přívrženec to oněch předešlých, avšak v krátkosti na to byl vyloučen.

Čtvrtý rok byl pro nás ten nejčinnější a nejvýznamnější.

Za starostu zvolen horlivý a nadšený Sokol, Václav Hlaváč, jenž v krátkosti ukázal se býti hoden úřadu svého.

Tímto rokem zavládl ve sboru úplný mír a pravé bratrství. Tímto rokem zahájena byla činnost cvičícími členy se starostou

v čele, ku pořízení spolkového praporu. Sebráno \$10 a zakoupeny hodiny, jež dány do sázky. Vynesly nám na \$87. Krátce na to prapor byl objednán a ještě téhož roku slavnostně odhalen. Slavnost tato dopadla znamenitě, jak po stránce mravní tak i finanční.

Slavnost uspořádána byla tak, že odpoledne pořádky byl průvod a odhalení praporu, večer pak veřejné cvičení. Po slavnosti, nejen že zaplacen byl prapor, jenž stál \$150, ale ještě zbylo přes \$50 čistého výtěžku.

Pátý rok naší existence sliboval býti skvělý. Tak příkladně počet členů stoupl na 50, žáků 35, žákyn 25. Na to připojil se sbor ku N. J. S. a vše šlo po nějaký čas dosti skvěle, až dostali jsme do sboru opět jednoho mudrlanta v osobě hostinského. Tu hned sň, v níž cvičíme a již jsme pro schůze používali zdarma, nepostačovala.

Proto tak dlouho pracoval na tom, až konečně odbyvali jsme schůze nad jeho hostincem kde nájem jsme platili. A tak malý a chudý sbor vydržovat musel dvě síně, a to pouze k vůli bratrovi, by „lager“ šel více na odbyt a bratrská láska se pěstovala u jeho báru.

Když pak bratři jej nenavštěvovali a nečastovali, bylo po vši lásce a bratrství amen. Tu pak ve schůzi byl stále na štíru. Brzo nepostačovalo to, brzo ono. Krátce řečeno, chtěl býti reformátorem Sokolství, ač ubožák sotva rozeznal Sokola dle kroje. Cíl a směr sokolský byly mu bílou vránou, to však mu nevadilo. On vedl stále svou, a když již žádný jej neposlouchal a s jednáním jeho nesouhlasil, tu pak nadal členům i nadal sboru. Když pak cítil, že od jeho vyloučení není daleko, tak se zbavil sboru sám, a jeho přívrženci jej následovali. Nyní uspořádal válečné tažení proti sboru, odváděje nám členy, přemlouvaje rodiče žactva, by je cvičiti neposílali a podobně.

Tu opět vidět jest ta láska, to bratrství! Tu vidět jest zápal pro věc národní! Takoví jsou ti naši národovci dnešní doby. Národnost, láska, bratrství nemá u nich žádné ceny, ale ten milý, třeptící kov jest jim nade vše.

Dále se zmíniti musím, že sbor uspořádal tohoto roku čtyry zábavné schůze, jež byly četně navštěveny; pak veřejné cvičení, jež uspořádáno bylo následovně: v neděli odpoledne cvičení žáků a žákyn, večer pak cvičení členstva.

Cvičení toto dopadlo celkem dosti příznivě. Pak jsme pořádky výlet, na němž jsme ku svému žalu prodělali.

Pro tento masopust máme v přípravě maskární ples.

Proto vybízím bratry, by horlivě na něm pracovali, neboť pokladna nám značně vyschla. Tudíž svorně k práci!

Na zdar!

Fr. Sklenář, dop.

V Clevelandu, dne 4. prosince 1897. — (Ze sboru Sokol „Cleveland“) — S potěšením doznávám, že naši Sokolici s dychtivostí očekávají každé číslo orgánu našeho „Sokola Amerického“ v naději, že naleznou v něm nějaký dopis ze sboru našeho, avšak poslední dobu vždy byli zklamáni. — Jelikož stále byly podávány stížnosti, že náš bývalý dopisovatel, aniž jeho předchůdce povinnost svoji nekonal, přinucen jsem byl vzíti na sebe opět úřad dopisovatele, neboť byl jsem potěšen z toho, seznáv, jak členové našeho sboru touží po nějakém dopise v „Sokole Americkém.“ Abych je tedy uspokojil, budu příště pravidelně podávati zprávy o činnosti a pokroku našeho sboru a zvláště o našem cvičícím sboru a jeho členstvu vůbec.

Následkem opoždění se a nedostatku času ku příležitosti navštívení cvičení, není mně možno tentokrát podati zprávu o činnosti našich cvičenců, avšak příště poskytnuta mi bude příležitost podati zprávu, jak naši cvičící Sokolové budou se tužiti při veřejném cvičení, jež uspořádáno bude na Nový rok v naší Sokolovně, na co zvláště upozorňuji ony Sokoly, kteří cvičení ani schůze naše nenavštěvují, by přesvědčili se, jak sbor náš prospívá a jaký pokrok učinil. Mimo to měli by se přijíti podívati na vnitřek naší Sokolovny, jak jest nyní upraven a omítnutím stěn atd. okrášlen; jest to radost do našeho stánku nyní vejti.

Jak z dopisů od jiných sborů vysvítá, mají po většině dopisovatelé ve zvyku pravidelně referovati o zábavách, jak který ples, neb beseda se jim vydařila, atd., to však, dle mého náhledu, jest věci vedlejší; není to třeba na škodu, leč přednější je podávati zprávy o činnosti a pokroku nejen sboru, ale zvláště cvičícího členstva.

Jsa přesvědčen, že podáváním zpráv naše Sokoliky k další činnosti povzbudím, chci pravidelně přistě o jejich pokroku na dráze vytknuté referovati.

Všem členům a příznivcům sboru našeho sloužím k vědomí, že příčině našeho sboru založen v naší české čtvrti — na východní straně — pěvecký sbor „Slavoš“, který sestává po většině ze členů sboru našeho. — Jako obyčejně bývá, tak i zde při založení tohoto pěveckého sboru panuje velká nadšenost a neochabnou-li členové onoho sboru, lze očekávat od „Slavoše“ skvělou budoucnost.

Upozorňuji ještě jednou všechny naše členy a příznivce na veřejné cvičení členů, žáků a žaček, které uspořádáno bude na Nový rok v naší Sokolovně, jež přesvědčí každého, že sbor Sokol „Cleveland“ za ten krátký čas svého trvání přesně kráčí na dráze mu vytknuté a že za ten čas velmi prospěl nejen českému East Clevelandu, ale české národnosti vůbec.

Nemile zajisté dotkla se mnohého zpráva v dopise od dopisovatele Sokola „Čech“, br. Fr. J. Novotného, v němž připomíná cvičitelům, by dohlíželi k tomu, aby dívky v tělocvičnách mluvily česky, neboť v naší Sokolovně zajisté jen česká řeč se pěstuje a proto našemu cvičiteli podobného napomenutí není potřeba a divíme se jen, že některý cvičitel dovoli, by v tělocvičně dívky mluvily anglicky.

Konče tento dopis, připomínám našim cvičicím Sokolíkům, by cvičení pilně navštěvovali, aby pak při veřejném vystoupení naši mládež za příklad sloužit mohli a též proto, že přistě budu oznamovati, jak který Sokol cvičení navštěvuje a jak se tuží.

Na zdar! Frank Skala, jedn. a dop.

Písemnictví.

„Otcovy narozeniny“ jest název dětské divadelní hry v jednom dějství s proměnou, kterou napsal Bartoš Bittner a jež vyšla právě nákladem knihkupectví Aug. Geringra, v úpravě velmi slušné. Knička opatřena jest na titulním listě poznámkou, že jest napsána pro potřebu českých škol svobodomyšlných a my se nadějeme, že dojde náležitého povšimnutí a ocenění jak v kruzích našich učitelů, tak u školních patronátů a vůbec u všech svobodomyšlných spolků, které se zajímají o rozkvět našeho školství. — „Otcovy narozeniny“ jsou skutečným dětským divadlem, v němž děti myslí a jednají právě tak, jak to ve skutečném životě shledáváme. Není to řada více nebo méně vhodných frází a deklamací, nýbrž skutečný děj dramatický, co v této miniaturní veselohře shledáváme. Je zde zastoupen princip dobra i princip zla, a tento dochází zaslouženého potrestání, je tu ušlechtilá povaha dívky i živel komický, který přichází zvláště mezi hochy k platnosti. — Samo sebou se rozumí, že je divadlo prázdné všech pámbíčků, andělíčků a podobných nesmyslů, které byzdí skoro všechna dětská divadla z Čech sem dovážena. Už z té příčiny měli by naši učitelé a pořadatelé dětských divadel dávat přednost tomuto plodu domácímu, jenž má i zdravou tendenci, nabádaje dívky k poslušnosti. — „Otcovy narozeniny“ mají 8 větších úloh dětských, tři osoby dospělé a nimo to může být v tomto divadelku zaměstnána celá řada statistů, hochů i děvčat, takže může v tomto kousku účinkovat po případě celá škola. Objednávky vyřizuje a dotazy zodpovídá knihkupectví Aug. Geringra, 150 W. 12th St., Chicago, Ill.

(Zasláno.)

Panu V. Kudlatovi:

„Pryč s přetvářkou!“ tak píšete p. Kudlata v Dělnických Listech čís. 52. roč. IV. mezi řádky Vaši zmatené povídky.

Proto má-li být nám členům N. J. S. tento význam přiřknut, tedy buďte tak laskav, zodpovězte mně tyto otázky v důkazech:

1. Zdali se naše sbory za něco vydávají, co by ani nejmenším příkladem nemohly dokázat?

2. Zdali Sok. Am. vyčítá Děln. Listům nedostatečnost a své řady nechá úplně rozhárané?

3. Zdali naše sbory vyplácely cestu z Londýna sem a zpět člověku, který zasluhuje úplného opovržení dle skutků z Vídně a z Brna a ne odporučením co učitel dělnictva jen proto, že má schopnost k řečnicku.

4. Zdali sebe uznáváme za lidumily, ale jakmile nám by dal někdo nějakou poznámku v listě, tak hned ho odsoudíme k smrti, jako každého buržoáka.

Proto mně toto dosvědčte a já uznám, že to „pryč s přetvářkou“ jest na pravém místě.

Jinak bych tyto otázky zodpovídal sám a shledal byste, že se to hodí na někoho jiného.

Na zdar!

Josef Sedloň.

Příjem a vydání N. J. S. v listopadu 1897.
Příjem.

1. T. J. S. Žižka v Bruno dopl. na II. 97	\$—30
spl. na III. 97	5.40
T. J. Sokol v Newarku za III. 97	4.40
T. J. Sokol v New Yorku spl. na III. 97	93.80
2. T. J. Sokol v Prague za III. 97	5.90
5. T. J. S. Mladočech v Racine doplatek na I. 97	.40
splátka na II. 97	9.20
10. T. J. S. Budíjov v Detroitu za III. 97	9.70
12. T. J. Sokol v Milligan dopl. na II. 97	2.40
spl. na III. 97	7.60
15. T. J. S. v Bohemia v Bohemia skládá na nářadí	30.00
Sokol Svornost v Morrisani	5.00
20. Sokol Chicago za 9 Tyrš Úvahy	2.25
T. J. Sokol v Milwaukee za III.	22.90
23. C. Am. Sokol v Manitowocu za III.	4.50

Úhrnem\$203.75

Hotovost ze října 832.45

Dohromady\$1036.20

Vydání.

16. Dru. K. Štulíkovi v Chicagu za pořadí Sok. Am. v říjnu	
a listopadu	\$40.00
Témuž na zakoupení nářadí pro T. J. S. Bohemia v Boh.	60.00
Fr. Lierovi za 3100 výtisků Sok. Am. pro listopad s výp.	
a známkami	98.80
Témuž za 500 náčelnických zpráv	1.50
Vrchnímu náč. A. Tesařovi za poštovné a obalky na zprávy	
náčelnické	.87

Úhrnem\$201.17

Příjem\$1036.20

Vydání 201.17

Hotovost na prosinec \$835.03 a sice

\$339.00 v bond. Spoj. Států a

496.03 na bance a u pokladníka

\$835.03

Jos. Říha, jed.

Schůze výkonného výboru N. J. S.

New York, dne 15. listopadu 1897. — Schůze zahájena starostou, br. Al. Wokalem. — Nepřítomni bratři Brodíl, Wocel a Chrastil. Tento omluven. — Zápis o minulé schůzi přijat. — Bratři Pavlík a Kadlec přednášejí omluvy pro nedostavení se do minulé schůze. Omluvy přijaty. — Těl. Jed. Sok. Jonáš z Wilsonu, Kansas, hlásí se za člena Národní Jednoty Sokolské. Poněvadž vyhovuje všem pravidlům, prohlašuje se dnešním dnem za přijatou a přiděluje se župě Západní. — Stanovy téže jednoty prohlédnou bratři Lier, Kadlec a Pavlík. — Jednota v Bohemii, L. I., skládá \$30 hotové a na \$30 dává bond na 6 měsíců na koně a bradla. Jednatel zašle \$60 br. Štulíkovi do Chicagu a požádá jej, by laskavě jmenované jednotě dotyčné nářadí u p. Gloye v Chicagu objednal. — Jednota cedar-rapidská žádá zasluzní listiny pro F. Krejčíka, Frant. Koubu a Vác. Kudrnu, a k žádosti podává patřičné doklady; jednatel zasluzní listiny pošle. — Ústřední výbor župy Východní zasílá dopis ohledně cvičitele pro jednotu v Little Ferry. Usneseno odporučiti župnímu výboru, by výlohy cestovní cvičiteli nahradil a vysvětlil jmenované jednotě, jak dlužno u podobné příležitosti jednati. — K vědomí vzaty: Zpráva předsedy soudek o závodech župy Chicagské a dopis z Racine. — K vyplacení pouká-

zány účty: F. Liera na \$1.50 za 500 prázdnotisků pro náčelnické zprávy a Aug. Tesafé co náčelníka N. J. S. na \$0.87 za poštovné. — Na to schůze skončena.

F. Lier, zapisovatel.

Členové noví a vyloučení.

Z T. J. S. Slovan ve Filadelfii vyloučení pro neplacení příspěvků Frant. Sládek, Jan Kolumbus a Josef Skořik. — Za člena přijmut Boh. Štětina.

L. A. Fischel, jednatel.

Do T. J. Sokol v Omaze přijmuti noví členové: Václav Bureš a Sylvestr Suchánek. — Na zdar!

Boh. W. Bartoš, taj.

Do T. J. S. Cleveland v Clevelandu přijati Jos. Dezort a Václ. Novák. — Odstoupil Tom. Pest.

Z T. J. S. Vlast v Chicagu vystoupili následující: Jos. Kandlík, Jan Kovářik, Tom. Smutný a Karel Smutný. V říjnu odstoupili Jan Husitov, Frant. Husitov, Frant. Staněk, Vinc. Svoboda a Mart. Vach. — Vyloučen byl Vác. Chodova.

Frant. Novák, taj.

Do T. J. Sokol v New Yorku od 26. dubna t. r. do 29. listopadu t. r. přijmuti byli následující členové: Jos. Sahulka, Fr. Kabala, Jos. Bortlík, Ant. Samek, Vinc. Vaněk, Lud. Kučera, Emil Seňor, Fr. Novák, Jos. Zajíček, Al. Procházka, Jos. Dvořák, Kar. Potůček, Kar. Šálek, Arnošt Fox, Frant. Jiránek, Kar. Voříšek, Vinc. Volný, Fr. Hoffman (na přestupní list od T. J. S. Fugner), Fr. Lier ml., Jak. Bloch, Ant. Hejduk, Otto Kopecký a Jos. Coufal (domácí přispívající). — Odstupní list obdrželi: Ant. Mašin, Ant. Svadba, Rud. Lucek, Jan Vaněček, Vác. Minařík, Ant. Plaček, Jos. Vlaškovka. — Zemřeli: Jan Klečák, Fr. Štěpánek, Ondř. Pytel a Vác. Tvaroha. — Vyloučení pro neplacení: Petr Nedvěd, Fr. Schleiter, Benno Schwarz, Jos. Vrána II., Jan Dvorský, Fr. Kruliš, Vil. Kudlata, Jos. Suk, Ant. Rais, Ant. Černý, Ant. Hejda, Fr. Slaviček, Jos. Hluboký, Jos. Pospíšil, Ant. Soukup a Jan First.

Al. Bohdanecký, účetní, 1372, I. Ave.

Bratři Sokolové, sestry Sokolky

a ctění příznivci naši!

Zkušenosti poučily nás, že k dosažení cíle Sokolstvu vytknutého, duševnímu vzdělání našemu musí se věnovati více pozornosti! Sokol musí býti nejen svalů mocných a těla zdravého, ale též ducha mohutného, nad jiné povzneseného, ano, duch musí právě tak jako tělo živěn býti.

K uskutečnění toho obral si odbor náš za účel zříditi v nové Sokolovně řádnou knihovnu, která by byla nám všem zdrojem k zušlechťení a povznesení ducha, občerstvením mysli a příjemným útlukem četby milovných přátel našich.

Počínajíc s uskutečněním předsevzatého úkolu, žádáme Vás bratři, Vás milé sestry a ctění příznivci, byste všemožně snahy naše podpořili a kdo z Vás nějakou užitečnou knihu vlastní, kteráž pro něj snad další ceny nemá, an ji byl již mnohokrát přečetl a tak snad někde zapomenuta leží, byste nám ji laskavě věnovali, čímž bude knihovna naše o jednu knihu bohatší, kterou pak s oblíbenými čistí budou sta jiných přátel našich, kteří podobnou posud nebyli četli.

Obzvláště pak milé mládeži dostane se pramene poučení, zušlechťení, četbou dobrých knih, kteréž jim ochotně zapůjčovány budou.

Těšíc se v hojnou sbírku kněh pro knihovnu naši, žádáme snažně o přizvání všech přátel pro účel tak dobrý.

Jména dárců a kněh darovaných bude výbor v časopisu našem uveřejňovati.

Knihy mohou býti zasílány do Sokolovny, 420—424 E. 71st St.

Sběrací výbor pro knihovnu T. J. Sokol v New Yorku:

Karel Hrbek,

J. O. Záklusník.

Jeviště

krásně zařízené má na prodej Těl. Jed. Sokol Svornost v Morrisani. Blíže podá jednatel sbornu.

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

VÝKONNÝ VÝBOR NÁRODNÍ JEDNOTY SOK. V NEW YORKU:
Al. Wokal, starosta, 1 Skillman Ave., Long Island City, N. Y.; J. Kadlec, náměstek, 320 E. 71st St.; Jos. Říha jed., 434 E. 58th St.
Fr. Lier tajemník, 410 E. 71st St.; Jos. Wocel pokladník, 1481 Ave. A; Jos. Brodíl, Jan Pavlík, Ant. Jahoda, Fr. Chrástil.
Náč. A. Tesaf, 1312 First Ave., New York, podnáč. J. Pavlík.

Župa Východní, sídlo v New Yorku.

Ústřední výbor: starosta J. Beníšek, jed. A. Voříšek, 338 E. 71st St. pokladník V. Hampl, Ferd. Martyny, A. Heida, náč. Fr. Zborník E. Iship, L. I., N. Y., místonáč. F. Martyny N. Y., F. Vančura L. I. City.
SOKOL JED. BLESK Baltimore; jed. J. Hájek, 1917 Ashland Av.
T. J. SOKOL Brooklyn, N. Y., taj. Fr. Hroch, 457 Rodney St.
T. J. S. FUGNER, L. I. City, N. Y., taj. Ant. Majer, 248 Crescent St.
S. J. Svornost, Morrisania N. Y. F. Chrástil 1929 Vanderbilt Av. Tremont
T. J. SOK. Newark, Al. Vlasak, 280 Hundrton St.
T. J. SOKOL, New York; taj. Jos. Kuchař, 414 E. 71st St.
T. J. SOKOL Westfield, Mass. Vinca Březina, 38 Cross St.
SOK. JED. SLOVAN, Philadelphia Pa., L. A. Fischel, 1721 Alder St.
T. J. S. BOHEMIA, Bohemia, L. I., N. Y., Jos. F. Thuma, jed.
T. J. SOKOL, East Islip, L. I., N. Y., Fr. Tůma, taj.
T. J. SOKOL, Little Ferry, N. J., Vác. Tůma, P. O. Box 11

Župa Západní, sídlo v Omaze, Neb.

Ústř. výb.: před. A. Kment, 1245 So. 15th St., taj. V. Šebek, 1407 So. 4th St., pokl. John Mathouser, další čl. výboru Rud. Havelka a Vác. Raba, Omaha. náčelník Dr. J. Pecival, Prague, Neb., podnáčelníci Franta Filip, Boh. Ninger.
T. J. SOKOL ŽIŽKA, Bruno, Neb.; taj. Frank Zelený.
TYRŠ C. R. SOKOL, Cedar Rapids, Ia.; A. M. Zahorík, 2nd Ave.
T. J. SOKOL, Crete Neb. taj. V. J. Prucha
T. J. SOKOL, Linwood, Neb., taj. Karel Dočekal.
T. J. SOKOL Omaha; taj. B. W. Bartoš, 1418 Rear, Popleton Ave.
T. J. S. ČESKÝ LEV, Oxford Junction, Ia.; taj. Jos. Milota.
T. J. S. Plattsmouth, Neb., Emil Pták, tajemník.
T. J. S. Milligan, Neb., Frant. Hrdý, jed.
T. J. SOKOL, Schuyler, Neb., taj. Josef Otrádkovský, P. O. B. 247.

T. J. SOKOL, So. Omaha, Neb. jed. J. Hofman, 373—21st St. So.
T. J. SOKOL St. Louis, Mo.; jed. Jan Dvořák, 820 Geyer Ave.
T. J. SOKOL, Wilber, Neb.; taj. Jan H. Brt
T. J. S. JIRÍ PODĚBRAD, Clarkson, Neb., taj. Jan D. Wolf
T. J. S. KOMENSKÝ, Humboldt, Neb., F. Kotouč, jr.
T. J. SOKOL, Weston, Neb., taj. Alois Bilan.
T. J. SOKOL, Prague, Neb., Ant. Vašina, zap.
T. J. SOKOL, Abie, Neb., V. J. Uřidil.
T. J. S. JONAS, Wilson, Kansas; jed. J. W. Somer.

Župa Střední, sídlo v Milwaukee, Wis.

Ústřední výb.: Před. J. Zahorík, taj. a jed. H. Vrba 621 Chestnut St.; pokl. Vác. Straka; další členové výboru F. Moudrý a V. Simandl, Jos. Štíbr, náčelník, cor. Broadway & Smith Ave., Cleveland, O.; podnáčelníci J. Zahorík a A. Jedlička.
SOKOL ČECH, Cleveland, O.; taj. Fr. Vondráček, 79 Petrie St.
T. J. S. NOVÁ VLAST, Cleveland, O., Ed. E. Mráz, 56 Iona St.
SOKOL CLEVELAND, taj. Frank Skala, 158 Croton St.
T. J. S. BUDIVŮJ, Detroit Mich. J. C. Tobias 71 Home B'k Bldg
T. J. S. PODLIPNÝ, Detroit, Mich.; E. Novák, 409 Dragoon Av.
ČES. AM. SOKOL Manitowoc, Wis.; taj. A. J. Fanta, 715 N. 7th St.
TĚL. J. SOKOL, Milwaukee, Wis.; K. Jiran, 530—12th St.
T. J. S. MLADOČECH, Racine, Wis. Jiří Mach, care of „Slavie“.
Č. A. JED. SOK., St. Paul, Minn., E. F. Sklenář, 418 Superior St.

Župa Chicagská, sídlo v Chicagu, Ill.

Ústř. výbor: Náč. Anton Haler, 703 Alport St.; místonáč. Václav Lukeš, 963 W. 18th Pl. a Al. Jirsa, 504 Hermitage Ave.; pokl. Jan Roztočil, 205 Augusta St.; taj. Vác. Vinický, 649 W. 17th St.
KLATOVSKÝ SOKOL, Chicago; taj. Ant. L. Stejskal 970 W. 19th St.
PLZ. SOK. Chic.; B. V. Nejedlý, 1328 W. 20th St. Schůze 2. a 4. pondělí
SOKOL CHICAGO, Chic. jed. V. Baloun, 963 Washtenau Ave.
SOKOL SLOVANSKA LÍPA Chicago, Jind. Hájek, 133 W. Taylor St.
TĚL. J. ČECHIE Chicago; taj. Jos. Kutilek, 764 Milwaukee Ave.
T. J. S. TYRŠ, Chicago, Ill. A. J. Švestka 515 W. 21st St.
T. J. S. TABOŘ, Chicago, Ill., jed. Jan Vrástl, 1528 So. 41 Court.
T. J. S. VLAST, Chicago, Ill., Fr. Novák, 220—25th Pl.

„Sokol Americký“, časopis Sokolstva čes.-amer. Nákladem výkonného výboru Národní jednoty Sokolské.

VYCHÁZÍ 15. KAŽDÉHO MĚSÍCE V NEW YORKU, N. Y.

Dr. K. Štulík, pořadatel, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill. Jos. Říha, jednatel výk. výb. N. J. S., 434 E. 58th St., New York.

Věškeré dopisy pro „SOKOLA AMERICKÉHO“ buďtež zasílány pořadatelům.